

DIREKTIVA (EU) 2016/801 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 11. svibnja 2016.****o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair*****(preinaka)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 2. točke (a) i (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Potrebno je unijeti niz izmjena direktiva Vijeća 2004/114/EZ ⁽⁴⁾ i 2005/71/EZ ⁽⁵⁾. Radi jasnoće, navedene direktive trebalo bi preinačiti.
- (2) Ovom Direktivom trebalo bi odgovoriti na potrebu utvrđenu u izvješćima o provedbi direktiva 2004/114/EZ i 2005/71/EZ kako bi se ispravile utvrđene slabosti, osigurala veća transparentnost i pravna sigurnost te ponudio dosljedan pravni okvir za različite kategorije državljana trećih zemalja koji dolaze u Uniju. Stoga bi njome trebalo postojeće odredbe za te kategorije pojednostavniti i uskladiti u jedinstvenom instrumentu. Unatoč razlikama među kategorijama obuhvaćenima ovom Direktivom, one također dijele niz zajedničkih karakteristika što omogućava da se pitanja u vezi s njima rješavaju zajedničkim pravnim okvirom na razini Unije.
- (3) Ovom Direktivom trebalo bi doprinijeti Stockholmskom programu, čiji je cilj približavanje nacionalnih zakonodavstava o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja. Imigracija koja dolazi izvan Unije izvor je vrlo kvalificiranih ljudi, a posebno je velika potražnja za studentima i istraživačima. Oni imaju važnu ulogu u stvaranju ljudskog kapitala kao ključne vrijednosti Unije, osiguravajući pametan, održiv i uključiv rast, te stoga doprinose ostvarivanju ciljeva strategije Europa 2020.
- (4) U izvješćima o provedbi direktiva 2004/114/EZ i 2005/71/EZ istaknuti su određeni nedostaci, uglavnom u vezi s uvjetima prihvata, pravima, postupovnim zaštitnim mjerama, pristupom studenata tržištu rada tijekom njihovog studiranja te odredbama o mobilnosti unutar EU-a. Također se smatra da su potrebna specifična poboljšanja u pogledu neobvezanih kategorija državljana trećih zemalja. U naknadnim opsežnijim savjetovanjima naglašena je potreba za boljim mogućnostima traženja posla za istraživače i studente te za boljom zaštitom osoba koje obavljaju poslove *au pair* koje nisu obuhvaćene direktivama 2004/114/EZ i 2005/71/EZ.

⁽¹⁾ SL C 341, 21.11.2013., str. 50.⁽²⁾ SL C 114, 15.4.2014., str. 42.⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 25. veljače 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 10. ožujka 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu).⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studija, razmjene učenika, osposobljavanja bez naknade ili volonterstva (SL L 375, 23.12.2004., str. 12.).⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenog istraživanja (SL L 289, 3.11.2005., str. 15.).

- (5) Za postupnu uspostavu područja slobode, sigurnosti i pravde Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se donošenje mjera u području azila, useljavanja i zaštite prava državljana trećih zemalja.
- (6) Cilj ove Direktive trebao bi biti i jačanje međuljudskih kontakata i mobilnosti kao važnih sastavnica vanjske politike Unije, posebno prema zemljama obuhvaćenima europskom politikom susjedstva ili strateškim partnerima Unije. Njome bi se također trebao omogućiti bolji doprinos globalnom pristupu migracijama i mobilnosti i njegovim partnerstvima za mobilnost kojima se nudi konkretan okvir za dijalog i suradnju između država članica i trećih zemalja, što uključuje olakšavanje i organiziranje zakonitih migracija.
- (7) Migracijama bi, za potrebe ove Direktive, trebalo promicati stvaranje i usvajanje znanja i vještina. Migracije predstavljaju oblik uzajamnog obogaćivanja za dotične migrante, njihovu zemlju podrijetla i dotičnu državu članicu te se njome istovremeno jačaju kulturne veze i obogaćuje kulturna raznolikost.
- (8) Ovom bi se Direktivom trebala promicati Unija kao privlačno mjesto za istraživanje i inovacije te bi se trebao unaprijediti njezin položaj u globalnom natjecanju za nadarene osobe i na taj način dovesti do povećanja ukupne konkurentnosti i stope rasta Unije, uz istovremeno stvaranje radnih mjesta koja znatno doprinose rastu BDP-a. Otvaranje Unije državljanima trećih zemalja koji mogu biti prihvaćeni u svrhu istraživanja također je dio vodeće inicijative „Unija inovacija”. Stvaranje otvorenog tržišta rada za istraživače iz Unije i istraživače iz trećih zemalja također je potvrđeno kao jedan od ključnih ciljeva europskog istraživačkog prostora, jedinstvenog prostora u kojemu slobodno kolaju istraživači, znanstvene spoznaje i tehnologija.
- (9) Primjereno je da se prihvata državljana trećih zemalja koji podnose zahtjev u svrhu provođenja istraživačke aktivnosti omogućiti postupkom prihvata koji nije ovisan o njihovu pravnom odnosu s istraživačkom organizacijom domaćinom te tako da se uz odobrenje više ne zahtijeva i radna dozvola. Taj bi se postupak trebao temeljiti na suradnji između istraživačkih organizacija i tijela država članica za useljavanje. Njime bi se istraživačkim organizacijama trebala dati ključna uloga u postupku prihvata s ciljem olakšanja i ubrzanja ulaska državljana trećih zemalja koji podnose zahtjev u svrhu provođenja istraživačke aktivnosti u Uniji, uz očuvanje nadležnosti država članica nad imigracijskom politikom. Istraživačke organizacije, kojima bi države članice trebale imati mogućnost dati prethodnu suglasnost, trebale bi moći potpisati ili sporazum o gostovanju ili ugovor s državljaninom treće zemlje u svrhu provođenja istraživačke aktivnosti. Države članice trebale bi izdati odobrenje na osnovi sporazuma o gostovanju ili ugovora ako su ispunjeni uvjeti za ulazak i boravak.
- (10) S obzirom na to da se napori za postizanje cilja koji se sastoji od ulaganja 3 % BDP-a u istraživanja prije svega tiče privatnog sektora, taj bi sektor, prema potrebi, trebalo poticati da regrutira više istraživača u predstojećim godinama.
- (11) Kako bi Unija bila privlačnija državljanima trećih zemalja koji žele provoditi istraživačku aktivnost u Uniji, članovima njihovih obitelji, kako su definirani u Direktivi Vijeća 2003/86/EZ⁽¹⁾, trebalo bi omogućiti da im se pridruže i da imaju koristi od odredbi o mobilnosti unutar EU-a. Ti članovi obitelji trebali bi imati pristup tržištu rada u prvoj državi članici i, u slučaju dugoročne mobilnosti, u drugim državama članicama, osim u iznimnim okolnostima kao što su posebno visoke razine nezaposlenosti kada bi države članice trebale zadržati mogućnost primjene testa u razdoblju koje ne prelazi 12 mjeseci kojim se dokazuje da mjesto ne može biti popunjeno zapošljavanjem osobe s domaćeg tržišta rada. Uz iznimku odstupanja predviđenih ovom Direktivom, trebale bi se primjenjivati sve odredbe Direktive 2003/86/EZ, uključujući razloge za odbijanje ili povlačenje ili odbijanje produljenja. Posljedično, boravišne dozvole članova obitelji mogle bi biti povučene ili njihovo produljenje odbijeno ako istekne odobrenje istraživaču u čijoj su pratnji, a oni nemaju autonomno pravo na boravak.
- (12) Kada je to primjereno, trebalo bi poticati države članice da doktorande smatraju istraživačima za potrebe ove Direktive.
- (13) Provedbom ove Direktive ne bi se smio poticati odljev mozgova iz zemalja u usponu i zemalja u razvoju. Mjere za pružanje podrške ponovnoj integraciji istraživača u njihove zemlje podrijetla trebale bi se poduzimati u suradnji sa zemljama podrijetla radi uspostavljanja sveobuhvatne migracijske politike.

(¹) Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003., str. 12.).

- (14) Kako bi se čitavu Europu promicalo kao svjetsko središte izvrsnosti za studiranje i osposobljavanje, trebalo bi poboljšati i pojednostavniti uvjete za ulazak i boravak onih koji u te svrhe žele doći u Uniju. To je u skladu s ciljevima plana za modernizaciju europskih sustava visokog obrazovanja, posebno u kontekstu internacionalizacije visokog obrazovanja u Europi. Približavanje relevantnog nacionalnog zakonodavstva država članica dio je tog nastojanja. U tom kontekstu i u skladu sa zaključcima Vijeća o modernizaciji visokog obrazovanja ⁽¹⁾, izraz „visoko obrazovanje” obuhvaća sva visoka učilišta, što može uključivati, među ostalim, sveučilišta, veleučilišta, institute za tehnologiju, *grandes écoles*, poslovne škole, tehnička veleučilišta, sveučilišne institute za tehnologiju, visoke škole, profesionalne škole, visoke tehničke škole i akademije.
- (15) Proširenje i produbljenje Bolonjskog procesa pokrenutog Bolonjskom zajedničkom deklaracijom europskih ministara obrazovanja od 19. lipnja 1999. rezultiralo je usporedivijim, kompatibilnijim i usklađenijim sustavima visokog obrazovanja u zemljama sudionicama, ali i izvan njih. To se dogodilo zahvaljujući činjenici da države članice potiču mobilnost studenata te da su visoka učilišta uvrstila mobilnost u svoje kurikulume. Poboljšane odredbe o mobilnosti studenata unutar EU-a trebale bi to odražavati. Jedan od ciljeva Bolonjske deklaracije jest učiniti europsko visoko obrazovanje privlačnim i konkurentnim. Bolonjski proces doveo je do stvaranja europskog prostora visokog obrazovanja. Zbog njegove trodijelne strukture s jasnim programima i akademskim stupnjevima, kao i zbog uvođenja kvalifikacijskih okvira, studiranje u Europi postalo je privlačnije državljanima trećih zemalja.
- (16) Države članice trebale bi u skladu s nacionalnim pravom utvrđivati trajanje i ostale uvjete pripremnih kolegija za studente obuhvaćene ovom Direktivom.
- (17) Dokaz o prijemu državljanina treće zemlje na visoko učilište mogao bi, među ostalim, uključivati i dopis ili potvrdu kojom se potvrđuje upis.
- (18) Državljanima trećih zemalja koji predaju zahtjev za prihvatao kao pripravnici trebali bi dostaviti dokaz da su unutar dvije godine koje prethode datumu predaje njihovog zahtjeva stekli visokoškolsku kvalifikaciju ili dokaz o trenutnom studiranju u trećoj zemlji s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije. Oni bi također trebali priložiti sporazum o osposobljavanju koji sadržava opis programa osposobljavanja, njegov obrazovni cilj ili komponente učenja, njegovo trajanje i uvjete pod kojima će se pripravnik nadzirati, a koji potvrđuje da će imati koristi od istinskog osposobljavanja te da neće raditi kao obični radnici. Osim toga, od subjekata domaćina može se zahtijevati da potkrijepe tvrdnju da se pripravništvom ne zamjenjuje radno mjesto. Ako posebni uvjeti već postoje u nacionalnom pravu, kolektivnim ugovorima ili praksama za pripravnike, države članice trebale bi moći zahtijevati od državljanina trećih zemalja koji predaju zahtjev za prihvatao kao pripravnici da ispunjavaju te posebne uvjete.
- (19) Ova se Direktiva ne odnosi na pripravnike koji dolaze raditi u Uniju u sklopu premještaja unutar društva jer su oni obuhvaćeni Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (20) Ovom Direktivom trebalo bi podupirati ciljeve Europske volonterske službe za razvoj solidarnosti, međusobnog razumijevanja i tolerancije među mladima i društvima u kojima žive, istodobno doprinoseći jačanju socijalne kohezije i promicanju aktivnog građanstva mladih. Kako bi se osigurao pristup Europskoj volonterskoj službi na dosljedan način diljem Unije, države članice trebale bi primjenjivati odredbe ove Direktive na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev u svrhu Europske volonterske službe.
- (21) Države članice trebale bi imati mogućnost primijeniti odredbe ove Direktive na učenike, volontere izvan okvira Europske volonterske službe i osobe koje obavljaju poslove *au pair* kako bi se olakšao njihov ulazak i boravak te osigurala njihova prava.
- (22) Ako države članice odluče primijeniti ovu Direktivu na učenike, potiče ih se da osiguraju da nacionalni postupak prihvata za nastavnike koji isključivo prate učenike u okviru programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta bude u skladu s postupkom za učenike predviđenim ovom Direktivom.

⁽¹⁾ SL C 372, 20.12.2011., str. 36.

⁽²⁾ Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014., str. 1.).

- (23) Obavljanje poslova *au pair* doprinosi poticanju međuljudskih kontakata dajući državljanima trećih zemalja priliku da poboljšaju svoje jezične vještine i razviju znanje i kulturne veze s državama članicama. U isto vrijeme, državljani treće zemlje koji obavljaju poslove *au pair* mogu biti izloženi riziku od zlouporabe. Kako bi se osiguralo pravedno postupanje prema osobama koje obavljaju poslove *au pair*, trebalo bi se omogućiti da države članice primijene odredbe ove Direktive u pogledu ulaska i boravka osoba koje obavljaju poslove *au pair*.
- (24) Ako državljani trećih zemalja mogu dokazati da primaju sredstva tijekom cijelog razdoblja svojeg boravka u dotičnoj državi članici koja proizlaze iz potpore, studentske ili istraživačke stipendije, važećeg ugovora o radu, obvezujuće ponude za posao ili financiranja od strane organizacije za razmjenu učenika, subjekta koji je domaćin pripravnici, organizacije za volontiranje, obitelji domaćina ili organizacije koja posreduje za poslove *au pair*, države članice trebale bi moći utvrditi okvirni referentni iznos koji smatraju „dostatnim sredstvima” i koji se može razlikovati za svaku od dotičnih kategorija državljana trećih zemalja.
- (25) Države članice potiču se da podnositelju zahtjeva dopuste da dostavi dokumente i informacije na jednom od službenih jezika Unije, koji je odredila dotična država članica, a ne isključivo na službenom jeziku odnosno službenim jezicima te države članice.
- (26) Države članice trebale bi imati mogućnost uspostave postupka davanja suglasnosti za javne ili privatne istraživačke organizacije ili za oboje, koje žele ugostiti istraživače koji su državljani treće zemlje ili za visoka učilišta koja žele ugostiti studente koji su državljani treće zemlje. Ta suglasnost trebala bi biti u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom ili upravnom praksom dotične države članice. Trebalo bi olakšati postupak u vezi sa zahtjevima predanim istraživačkim organizacijama ili visokim učilištima koji su dobili suglasnost te bi se tako trebao ubrzati ulazak državljanima trećih zemalja koji u Uniju dolaze u svrhu istraživanja ili studiranja.
- (27) Države članice trebale bi imati mogućnost da uspostave postupak kojim se dotičnim subjektima domaćinima koji žele biti domaćini učenicima, pripravnicima ili volonterima daje suglasnost. Države članice trebale bi imati mogućnost primjenjivati taj postupak na neke ili sve kategorije subjekata domaćina. Ta suglasnost trebala bi biti u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom ili upravnom praksom dotične države članice. Pomoću zahtjeva predanih subjektima domaćinima koji imaju suglasnost trebalo bi ubrzati ulazak državljana trećih zemalja koji u Uniju dolaze u svrhu osposobljavanja, volonterstva, ili programa razmjene učenika ili obrazovnih projekata.
- (28) Ako države članice uspostave postupak davanja suglasnosti za subjekte domaćine, trebale bi moći odlučiti hoće li dopustiti prihvata samo putem subjekata domaćina koji imaju suglasnost ili će utvrditi postupak davanja suglasnosti, istovremeno omogućujući prihvata putem subjekata domaćina koji nemaju suglasnost.
- (29) Ovom Direktivom ne bi se smjelo dovesti u pitanje pravo država članica da državljanima trećih zemalja koji nisu obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive izdaju odobrenja za potrebe studija, istraživanja ili osposobljavanja koje nisu uređene ovom Direktivom.
- (30) Kada su ispunjeni svi opći i posebni uvjeti za prihvata, države članice trebale bi izdati odobrenje, unutar određenih rokova. Ako država članica izdaje samo boravišne dozvole na svojem državnom području i ako su ispunjeni svi uvjeti za prihvata iz ove Direktive, država članica trebala bi dotičnom državljaninu treće zemlje dati traženu vizu te bi trebala osigurati učinkovitu suradnju nadležnih tijela u tu svrhu. Ako država članica ne izdaje vize, trebala bi dotičnom državljaninu treće zemlje izdati istovjetnu dozvolu kojom se dozvoljava ulazak.
- (31) U odobrenjima bi trebalo navesti status dotičnog državljanina treće zemlje. Trebalo bi biti moguće da države članice navedu dodatne informacije u papirnatom obliku ili da ih pohrane u elektroničkom obliku, pod uvjetom da se ne radi o dodatnim uvjetima.
- (32) Različita razdoblja trajanja u vezi s odobrenjima iz ove Direktive trebala bi odražavati specifičnu prirodu boravka svake kategorije državljana trećih zemalja obuhvaćene ovom Direktivom.

- (33) Države članice trebale bi imati pravo odrediti da ukupno trajanje boravka studenata ne prelazi maksimalno trajanje studija kako je predviđeno nacionalnim pravom. U tom pogledu, maksimalno trajanje studija također može uključivati, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom dotične države članice, moguće produljenje studija za potrebe ponavljanja jedne studijske godine ili više njih.
- (34) Trebalo bi biti moguće da države članice podnositelju zahtjeva naplate obradu zahtjevâ za odobrenja i obavijesti. Razina naknada ne bi trebala biti nerazmjerna ili prekomjerna kako ne bi predstavljala prepreku za ostvarivanje ciljeva ove Direktive.
- (35) Prava dodijeljena državljanima trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive ne bi trebala ovisiti o obliku odobrenja koje izdaje svaka država članica.
- (36) Trebalo bi biti moguće odbiti prihvât za potrebe ove Direktive na temelju opravdanih razloga. Osobito bi trebalo biti moguće odbiti prihvât ako država članica, na temelju procjene činjenica pojedinog slučaja te uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, smatra da dotični državljanin treće zemlje može predstavljati prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju.
- (37) Cilj ove Direktive nije uređivanje prihvata i boravka državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja te ona nije usmjerena na usklađivanje nacionalnih prava i praksi s obzirom na status radnikâ. Moguće je, međutim, da u se u nekim državama članicama za određene kategorije državljana trećih zemalja obuhvaćene ovom Direktivom smatra da su u radnom odnosu na temelju nacionalnog prava, kolektivnih ugovora ili prakse. Ako država članica smatra da su istraživači, volonteri, pripravnici ili osobe koje obavljaju poslove *au pair*, a koji su državljani trećih zemalja, u radnom odnosu, ta bi država članica trebala zadržati pravo uređivanja obujma prihvata dotične kategorije ili dotičnih kategorija u skladu s člankom 79. stavkom 5. UFEU-a.
- (38) Ako istraživač, volonter, pripravnik ili osoba koja obavlja poslove *au pair*, a koji je državljanin treće zemlje, podnese zahtjev da mu se odobri zasnivanje radnog odnosa u državi članici, trebala bi postojati mogućnost da ta država članica primijeni test kojim se dokazuje da mjesto ne može biti popunjeno zapošljavanjem osobe s domaćeg tržišta rada.
- (39) U pogledu studenata, obujam prihvata ne bi se trebao primjenjivati jer, čak i ako im je dopušteno da rade tijekom studija u skladu s uvjetima predviđenima ovom Direktivom, oni traže prihvât na državnom području države članice kako bi, obavljajući to kao svoju glavnu djelatnost, redovito studirali, što bi moglo uključivati obvezno osposobljavanje.
- (40) Ako, nakon što mu je bio odobren prihvât na državnom području dotične države članice, istraživač, volonter, pripravnik ili osoba koja obavlja poslove *au pair* podnese zahtjev za obnavljanje odobrenja za ulazak u dotičnu državu članicu ili da zasnuje radni odnos u dotičnoj državi članici, s izuzetkom istraživača koji nastavlja radni odnos s istim subjektom domaćinom, trebalo bi biti moguće da ta država članica primijeni test kojim se dokazuje da mjesto ne može biti popunjeno zapošljavanjem osobe s domaćeg tržišta rada.
- (41) U slučaju sumnje u razloge zahtjeva za prihvât, države članice trebale bi moći provoditi odgovarajuće provjere ili zahtijevati dokaze kako bi u svakom pojedinačnom slučaju procijenile namjeravano istraživanje, studij, osposobljavanje, volonterstvo, program razmjene učenika ili obrazovni projekt ili obavljanje poslova *au pair* te bi trebale biti u mogućnosti boriti se protiv zlouporabe i nepravilne uporabe postupka utvrđenog u ovoj Direktivi.
- (42) Ako su dane informacije nepotpune, države članice trebale bi u razumnom razdoblju obavijestiti podnositelja zahtjeva o potrebnim dodatnim informacijama te odrediti razuman rok za njihovu dostavu. Ako dodatne informacije nisu dostavljene unutar tog roka, zahtjev bi mogao biti odbijen.
- (43) Nacionalna tijela trebala bi obavijestiti podnositelja zahtjeva o odluci koja je donesena o zahtjevu. To bi trebale učiniti u pisanom obliku što je moguće ranije, a najkasnije u roku navedenom u ovoj Direktivi.
- (44) Cilj je ove Direktive olakšati mobilnost istraživača i studenata unutar EU-a, među ostalim, smanjenjem administrativnog opterećenja u vezi s mobilnošću u nekoliko država članica. U tu se svrhu ovom Direktivom uspostavlja poseban program mobilnosti unutar EU-a kojim se državljaninu treće zemlje koji ima odobrenje za potrebe

istraživanja ili studija koje je izdala prva država članica daje pravo na ulazak, boravak i provedbu dijela istraživačke aktivnosti ili studija u drugoj državi članici ili više njih u skladu s odredbama o mobilnosti u okviru ove Direktive.

- (45) Kako bi se istraživačima omogućilo da jednostavno prelaze iz jedne istraživačke organizacije u drugu u svrhu istraživanja, njihova kratkoročna mobilnost trebala bi obuhvaćati boravke u drugim državama članicama za razdoblje do 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana po državi članici. Dugoročna mobilnost istraživača trebala bi obuhvaćati boravke u drugoj državi članici ili više njih za razdoblje dulje od 180 dana po državi članici. Članovi obitelji istraživača trebali bi imati pravo pratiti istraživača tijekom mobilnosti. Postupak za njihovu mobilnost trebao bi biti usklađen s postupkom za mobilnost istraživača u čijoj se pratnji nalaze.
- (46) U pogledu studenata koji su obuhvaćeni programima Unije, multilateralnim programima ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, ovom Direktivom, kako bi se osigurao kontinuitet njihova studija, trebalo bi omogućiti mobilnost u drugoj državi članici ili više njih za razdoblje do 360 dana po državi članici.
- (47) Ako istraživač ili student prijeđe u drugu državu članicu na temelju postupka obavješćivanja te je potreban dokument kako bi se olakšao pristup uslugama i pravima, trebalo bi biti moguće da druga država članica izda dokument kako bi se potvrdilo da istraživač ili student ima pravo na boravak na državnom području te države članice. Takav dokument ne bi smio predstavljati dodatni uvjet za korištenje pravima predviđenima ovom Direktivom te bi trebao biti samo deklaratorne prirode.
- (48) Iako bi se u okviru posebnog programa mobilnosti utvrđenog ovom Direktivom trebala utvrditi neovisna pravila o ulasku i boravku za potrebe istraživanja ili studija u državama članicama koje nisu država članica koja je izdala inicijalno odobrenje, i dalje bi se trebala primjenjivati sva druga pravila kojima se uređuje kretanje osoba preko granica kako je utvrđeno u relevantnim odredbama schengenske pravne stečevine.
- (49) Ako se odobrenjem koje je izdala država članica ne primjenjuje schengenska pravna stečevina u cijelosti, a istraživač, članovi njegove obitelji ili student, u okviru mobilnosti unutar EU-a, prijeđu vanjsku granicu u smislu Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, država članica trebala bi imati pravo zahtijevati dokaze da istraživač ili student prelazi na njezino državno područje u svrhu istraživanja ili studija ili da članovi obitelji prelaze na njezino državno područje u svrhu praćenja istraživača u okviru mobilnosti. Osim toga, u slučaju prelaska vanjske granice u smislu Uredbe (EU) 2016/399, države članice koje primjenjuju schengensku pravnu stečevinu u cijelosti trebale bi se koristiti Schengenskim informacijskim sustavom te bi trebale odbiti ulazak ili uložiti prigovor na mobilnost osoba za koje je u tom sustavu izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska ili boravka, kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (50) Ovom bi Direktivom trebalo dopustiti drugim državama članicama da zatraže da istraživač ili student, koji se kreće na temelju odobrenja koje je izdala prva država članica i koji ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za mobilnost, napusti njezino državno područje. Ako istraživač ili student ima važeće odobrenje koje je izdala prva država članica, druga država članica trebala bi moći zatražiti da se taj istraživač ili student vrati u prvu državu članicu u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Ako druga država članica dopušta mobilnost na temelju odobrenja koje je izdala prva država članica i ako je odobrenje povučeno ili je isteklo tijekom razdoblja mobilnosti, trebalo bi biti moguće da druga država članica odluči hoće li vratiti istraživača ili studenta u treću zemlju, u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, ili od prve države članice bez odgode zatražiti da dopusti ponovni ulazak istraživača ili studenta na njezino državno područje. U tom potonjem slučaju, prva država članica trebala bi istraživaču ili studentu izdati dokument koji mu omogućuje ponovni ulazak na njezino državno područje.
- (51) Imigracijske politike i pravila Unije, s jedne strane, i politike i programi Unije kojima se potiče mobilnost istraživača i studenata na razini Unije, s druge strane, trebali bi se više međusobno nadopunjavati. Kada se određuje razdoblje važenja odobrenja izdanog istraživačima i studentima, države članice trebale bi uzeti u obzir planiranu mobilnost u ostalim državama članicama, u skladu s odredbama o mobilnosti. Istraživači i studenti

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 381, 28.12.2006., str. 4.).

⁽³⁾ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji uključuju mjere mobilnosti ili sporazume između dvaju ili više visokih učilišta trebali bi imati pravo na dobivanje odobrenja za razdoblje od najmanje dvije godine, pod uvjetom da ispunjavaju relevantne uvjete prihvatna za to razdoblje.

- (52) Kako bi se studentima omogućilo da pokriju dio troškova svojeg studija i, ako je moguće, da steknu praktično iskustvo, trebali bi, tijekom svog studija, imati pristup tržištu rada države članice u kojoj studiraju, pod uvjetima utvrđenima ovom Direktivom. Studentima bi trebalo biti dopušteno raditi određeni minimalni iznos sati kako je u tu svrhu utvrđeno u ovoj Direktivi. Načelo pristupa studenata tržištu rada trebalo bi biti opće pravilo. Međutim, u izuzetnim okolnostima države članice trebale bi imati mogućnost uzeti u obzir stanje na svojim nacionalnim tržištima rada.
- (53) Kao dio nastojanja da se osigura kvalificirana radna snaga za budućnost, studenti koji završe studij u Uniji trebali bi imati mogućnost ostati na državnom području dotične države članice za razdoblje navedeno u ovoj Direktivi kako bi utvrdili prilike za rad ili osnovali poduzeće. Istraživači bi također trebali imati tu mogućnost po završetku svoje istraživačke aktivnosti definirane u sporazumu o gostovanju. Kako bi im se u tu svrhu izdale boravišne dozvole, od studenata i istraživača može se zatražiti da dostave dokaze u skladu sa zahtjevima ove Direktive. Nakon što im države članice izdaju takve boravišne dozvole, prestaje ih se smatrati istraživačima ili studentima u smislu ove Direktive. Države članice trebale bi moći provjeriti, nakon minimalnog razdoblja utvrđenog u ovoj Direktivi, imaju li oni istinsku mogućnost za zaposlenje ili pokretanje poduzeća. Ta mogućnost ne dovodi u pitanje druge obveze izvješćivanja predviđene u nacionalnom pravu u druge svrhe. Odobrenje izdano u svrhu utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja ili osnivanja poduzeća ne bi trebalo dodjeljivati automatsko pravo na pristup tržištu rada ili na osnivanje poduzeća. Države članice trebale bi zadržati pravo da uzmu u obzir stanje na svojim tržištima rada kada državljanin treće zemlje, kojemu je izdano odobrenje da ostane na državnom području u svrhu traženja posla ili osnivanja poduzeća, predaje zahtjev za radnu dozvolu s ciljem popunjenja radnog mjesta.
- (54) Trebalo bi osigurati pravedno postupanje s državljanima trećih zemalja obuhvaćenih ovom Direktivom u skladu s člankom 79. UFEU-a. Prema istraživačima bi trebalo postupati jednako kao prema državljanima dotične države članice u vezi s člankom 12. stavcima 1. i 4. Direktive 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ podložno mogućnosti da država članica ograniči jednako postupanje u posebnim slučajevima predviđenima ovom Direktivom. Direktiva 2011/98/EU trebala bi se nastaviti primjenjivati na studente, što uključuje ograničenja predviđena tom Direktivom. Direktiva 2011/98/EU trebala bi se primjenjivati na pripravnike, volontere i osobe koje obavljaju poslove *au pair* kada se smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici. Prema pripravnicima, volonterima i osobama koje obavljaju poslove *au pair*, kada se ne smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici, te s učenicima trebalo bi postupati jednako kao prema državljanima dotične države članice u pogledu minimalnih prava kako je predviđeno ovom Direktivom. To uključuje pristup robi i uslugama, što ne obuhvaća potpore ili zajmove za studiranje ili strukovno obrazovanje.
- (55) Jednako postupanje prema istraživačima i studentima, kao i pripravnicima, volonterima i osobama koje obavljaju poslove *au pair* kada se smatra da su u radnom odnosu u državi članici, uključuje jednako postupanje u vezi s granama socijalne sigurnosti navedenima u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Ovom se Direktivom ne usklađuje zakonodavstvo država članica u području socijalne sigurnosti. Ona je ograničena na primjenu načela jednakog postupanja u području socijalne sigurnosti na državljane trećih zemalja obuhvaćenih njezinim područjem primjene. Nadalje, ovom Direktivom ne dodjeljuju se prava u odnosu na situacije koje izlaze iz područja primjene prava Unije, kao što su one koje se odnose na članove obitelji koji borave u trećoj zemlji. To, međutim, ne bi smjelo utjecati na pravo nadživjelih osoba čija su prava povezana s državljanima trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive, gdje je to primjenjivo, da primaju mirovine za nadživjele osobe kada borave u trećoj zemlji.
- (56) U mnogim je državama članicama pravo na obiteljske naknade uvjetovano određenom povezanošću s tom državom članicom jer su naknade namijenjene podupiranju pozitivnih demografskih kretanja kako bi se osigurala buduća radna snaga u toj državi članici. Stoga ova Direktiva ne bi smjela utjecati na pravo država članica da pod određenim uvjetima ograniče jednako postupanje s obzirom na obiteljske naknade kada istraživač i članovi njegove obitelji koji ga prate privremeno borave u državi članici.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23.12.2011., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

- (57) U slučaju mobilnosti između država članica primjenjuje se Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Ovom se Direktivom državljanima trećih zemalja koji imaju prekogranične interese između država članica ne bi smjela dodjeljivati veća prava u području socijalne sigurnosti od onih koja su već predviđena postojećim pravom Unije.
- (58) Ovu Direktivu trebalo bi primjenjivati ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe sadržane u pravu Unije i primjenljivim međunarodnim instrumentima.
- (59) Boravišne dozvole predviđene ovom Direktivom trebala bi izdavati nadležna tijela države članice koristeći se jedinstvenim formatom utvrđenim u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1030/2002 ⁽²⁾.
- (60) Svaka država članica trebala bi osigurati da odgovarajuće i redovito ažurirane informacije budu dostupne javnosti, posebno na internetu, u pogledu subjekata domaćina koji su dobili suglasnost za potrebe ove Direktive te uvjetâ i postupaka za prihvata državljana trećih zemalja na državnom području država članica za potrebe ove Direktive.
- (61) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, u skladu s člankom 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).
- (62) Države članice trebale bi provoditi odredbe ove Direktive bez diskriminacije na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog porijekla, genetičkih svojstava, jezika, religije ili vjere, političkog ili nekog drugog uvjerenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.
- (63) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom od 28 rujna 2011. država članica i Komisije o obrazloženjima ⁽³⁾, u opravdanim se slučajevima države članice pridružuju obavještanju o svojim mjerama za prenošenje pomoću jednoga ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prijenos. Uzimajući u obzir ovu Direktivu, zakonodavac smatra da je prijenos takvih dokumenata opravdan.
- (64) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno utvrđivanje uvjetâ ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhe istraživanja, studija, osposobljavanja i Europske volonterske službe, kao obveznih odredbi, te razmjene učenika, volonterstva koje nije u okviru Europske volonterske službe ili obavljanja poslova *au pair*, kao neobveznih odredbi, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (65) U skladu s člancima 1. i 2. te člankom 4a. stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Direktive te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.
- (66) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske koji je priložen UEU-u i UFEU-u Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (67) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenju u usporedbi s direktivama 2004/114/EZ i 2005/71/EZ. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredbi proizlazi iz tih direktiva.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o proširenju primjene Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva (SL L 344, 29.12.2010., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL L 157, 15.6.2002., str.1.).

⁽³⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

- (68) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datumâ početka primjene koji su navedeni u Prilogu I. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju:

- (a) uvjeti ulaska i boravka za razdoblje dulje od 90 dana na državnom području država članica te prava državljana trećih zemalja i, ako je to primjenjivo, članova njihovih obitelji u svrhu istraživanja, studiranja, osposobljavanja ili volonterstva u okviru Europske volonterske službe i, ako države članice tako odluče, programâ razmjene učenika ili obrazovnih projekata, volonterstva izvan okvira Europske volonterske službe ili obavljanja poslova *au pair*;
- (b) uvjeti za ulazak i boravak te prava istraživača i, ako je to primjenjivo, članova njihovih obitelji, kao i studenata, iz točke (a) u državama članicama koje nisu država članica koja na temelju ove Direktive prva izda odobrenje državljaninu treće zemlje.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvata ili kojima je odobren prihvata na državnom području države članice u svrhu istraživanja, studiranja, osposobljavanja ili volonterstva u okviru Europske volonterske službe. Države članice također mogu odlučiti primjenjivati odredbe ove Direktive na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvata u svrhu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta, volonterstva izvan okvira Europske volonterske službe ili obavljanja poslova *au pair*.
2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja:
- (a) koji traže međunarodnu zaštitu ili su korisnici međunarodne zaštite u skladu s Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili su korisnici privremene zaštite u skladu s Direktivom Vijeća 2001/55/EZ ⁽²⁾ u nekoj državi članici;
- (b) čiji je protjerivanje suspendirano iz činjeničnih ili pravnih razloga;
- (c) koji su članovi obitelji građana Unije koji su ostvarili svoje pravo na slobodu kretanja na području Unije;
- (d) koji uživaju status osobe s dugotrajnim boravištem u nekoj državi članici u skladu s Direktivom Vijeća 2003/109/EZ ⁽³⁾;
- (e) koji zajedno s članovima svojih obitelji, neovisno o njihovu državljanstvu, imaju prava na slobodu kretanja jednaka onima građana Unije na temelju sporazumâ između Unije i njezinih država članica te trećih zemalja ili između Unije i trećih zemalja;
- (f) koji dolaze u Uniju kao pripravnici u sklopu premještaja unutar društva u skladu s Direktivom 2014/66/EU;
- (g) koji su primljeni kao visoko kvalificirani radnici u skladu s Direktivom Vijeća 2009/50/EZ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja (SL L 155, 18.6.2009., str. 17.).

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a;
2. „istraživač” znači državljanin treće zemlje koji je stekao akademski stupanj doktora znanosti ili odgovarajuću visokoškolsku kvalifikaciju koja tom državljaninu treće zemlje omogućuje pristup doktorskim programima, kojega izabire istraživačka organizacija i kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice u svrhu provođenja istraživačkih aktivnosti za koje se takva kvalifikacija uobičajeno zahtijeva;
3. „student” znači državljanin treće zemlje koji je primljen na visoko učilište i kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice kako bi, obavljajući to kao svoju glavnu djelatnost, redovito studirao te stekao visokoškolsku kvalifikaciju koju dotična država članica priznaje, što uključuje diplome, potvrde ili akademske stupnjeve doktora znanosti na visokim učilištima, što može podrazumijevati i pripremni program koji prethodi takvom obrazovanju, u skladu s nacionalnim pravom, ili obvezno osposobljavanje;
4. „učenik” znači državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice kako bi pohađao priznati državni ili regionalni programu srednjoškolskog obrazovanja koje odgovara razini 2 ili 3 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja, u kontekstu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom;
5. „pripravnik” znači državljanin treće zemlje koji je stekao visokoškolsku kvalifikaciju ili studira u trećoj zemlji s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice za sudjelovanje u programu osposobljavanja u svrhu stjecanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju;
6. „volonter” znači državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice u svrhu sudjelovanja u volonterskom programu;
7. „volonterski program” znači program aktivnosti praktične solidarnosti koji se temelji na programu priznatom kao takvom od strane dotične države članice ili Unije, čiji su ciljevi od općeg interesa u neprofitne svrhe te u kojemu aktivnosti nisu plaćene, osim za naknadu troškova i/ili džeparac;
8. „osoba koja obavlja poslove *au pair*” znači državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata na državnom području države članice kako bi ga privremeno primila neka obitelj s ciljem poboljšanja njegovih jezičnih vještina i znanja o dotičnoj državi članici u zamjenu za obavljanje lakših kućanskih poslova i čuvanje djece;
9. „istraživanje” znači sustavan stvaralački rad kojim se nastoji povećati znanje, uključujući znanje o čovjeku, kulturi i društvu, kao i korištenje toga znanja u svrhu pronalaska novih mogućnosti za primjenu;
10. „istraživačka organizacija” znači svaka javna ili privatna organizacija koja provodi istraživanje;
11. „obrazovna ustanova” znači javna ili privatna srednjoškolska ustanova koju je priznala dotična država članica ili čiji su obrazovni programi priznati u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom te države članice domaćina na temelju transparentnih kriterija te koja sudjeluje u programu razmjene učenika ili obrazovnom projektu u svrhe navedene u ovoj Direktivi;
12. „obrazovni projekt” znači skup obrazovnih aktivnosti koje razvija neka obrazovna ustanova države članice u suradnji sa sličnim ustanovama u trećoj zemlji s ciljem kulturne razmjene i razmjene znanja;
13. „visoko učilište” znači svaka vrsta visokog učilišta koje je priznato kao takvo ili ga se smatra takvim u skladu s nacionalnim pravom koje, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, dodjeljuje priznate visokoškolske ili druge priznate kvalifikacije na razini tercijarnog obrazovanja, bez obzira na naziv takve ustanove, ili svaka ustanova koja, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, nudi strukovno obrazovanje ili osposobljavanje na razini tercijarnog obrazovanja;
14. „subjekt domaćin” znači istraživačka organizacija, visoko učilište, obrazovna ustanova, organizacija odgovorna za volonterski program ili subjekt koji je domaćin pripravnici kojemu je dodijeljen državljanin treće zemlje za potrebe ove Direktive i koji se nalazi na državnom području dotične države članice, bez obzira na njegov pravni oblik, u skladu s nacionalnim pravom;
15. „obitelj domaćin” znači obitelj koja privremeno prima osobu koja obavlja poslove *au pair* te s njom dijeli svoj svakodnevni obiteljski život na državnom području države članice na temelju sporazuma sklopljenog između obitelji domaćina i osobe koja obavlja poslove *au pair*;

16. „zaposlenje” znači izvršavanje aktivnosti za poslodavca ili pod njegovim vodstvom ili nadzorom koje obuhvaćaju svaki oblik rada ili posla uređen nacionalnim pravom ili odgovarajućim kolektivnim sporazumima ili u skladu s ustaljenom praksom;
17. „poslodavac” znači svaka fizička osoba ili svaka pravna osoba za koju ili pod čijim vodstvom ili nadzorom se poduzima zaposlenje;
18. „prva država članica” znači država članica koja je prva izdala odobrenje državljaninu treće zemlje na temelju ove Direktive;
19. „druga država članica” znači bilo koja država članica koja nije prva država članica;
20. „programi Unije ili multilateralni programi koji uključuju mjere mobilnosti” znači programi koje financira Unija ili države članice kojima se promiče mobilnost državljana trećih zemalja u Uniji ili u državama članicama koje sudjeluju u dotičnim programima;
21. „odobrenje” znači boravišna dozvola ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, viza za dugotrajan boravak izdana za potrebe ove Direktive;
22. „boravišna dozvola” znači odobrenje izdano primjenom obrasca utvrđenog u Uredbi (EZ) br. 1030/2002 kojim se nositelju daje pravo da zakonito boravi na području države članice;
23. „viza za dugotrajan boravak” znači odobrenje koje je izdala država članica kako je predviđeno člankom 18. Schengenske konvencije ⁽¹⁾ ili koje je izdano u skladu s nacionalnim pravom država članica koje ne primjenjuju u cijelosti schengensku pravnu stečevinu;
24. „članovi obitelji” znači državljani trećih zemalja kako su definirani člankom 4. stavkom 1. Direktive 2003/86/EZ;

Članak 4.

Povoljnije odredbe

1. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje povoljnije odredbe:
  - (a) bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih između Unije ili Unije i njezinih država članica i jedne ili više trećih zemalja; ili
  - (b) bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih između jedne ili više država članica i jedne ili više trećih zemalja.
2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje pravo država članica da donose ili zadržavaju odredbe koje su povoljnije za državljane trećih zemalja na koje se ova Direktiva primjenjuje s obzirom na članak 10. stavak 2. točku (a) te članke 18., 22., 23., 24., 25., 26., 34. i 35.

POGLAVLJE II.

PRIHVAT

Članak 5.

Načela

1. Prihvat državljanina treće zemlje na temelju ove Direktive podložan je provjeri dokazne dokumentacije kojom se potvrđuje da državljanin treće zemlje ispunjava:
  - (a) opće uvjete utvrđene u članku 7.; i
  - (b) odgovarajuće posebne uvjete iz članka 8., 11., 12., 13., 14. ili 16.
2. Države članice mogu zahtijevati da podnositelj zahtjeva predoči dokaznu dokumentaciju iz stavka 1. na službenom jeziku dotične države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

⁽¹⁾ Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (SL L 239, 22.9.2000., str. 19.).

3. Ako su ispunjeni svi opći uvjeti i odgovarajući posebni uvjeti za prihvata, državljani trećih zemalja stječu pravo na odobrenje.

Ako država članica izdaje boravišne dozvole samo na svojem državnom području i ako su svi uvjeti za prihvata utvrđeni u ovoj Direktivi ispunjeni, dotična država članica državljaninu treće zemlje izdaje traženu vizu.

Članak 6.

Obujam prihvata

Ova Direktiva ne utječe na pravo države članice da utvrdi, u skladu s člankom 79. stavkom 5. UFEU-a, obujam prihvata državljana trećih zemalja iz članka 2. stavka 1. ove Direktive, uz iznimku studenata, ako dotična država članica smatra da su ili će biti u radnom odnosu. Na temelju toga, zahtjev za odobrenje može se smatrati nedopuštenim ili se može odbiti.

Članak 7.

Opći uvjeti

1. U pogledu prihvata državljanina treće zemlje na temelju ove Direktive, podnositelj zahtjeva:
  - (a) predočava važeću putnu ispravu, kako je utvrđeno nacionalnim pravom, i prema potrebi, zahtjev za vizu ili važeću vizu ili, ako je primjenjivo, važeću boravišnu dozvolu ili važeću vizu za dugotrajan boravak; države članice mogu zahtijevati da razdoblje važenja putne isprave obuhvaća barem razdoblje trajanja planiranog boravka;
  - (b) ako je državljanin treće zemlje maloljetan prema nacionalnom pravu dotične države članice, predočava suglasnost roditelja ili jednakovrijednu ispravu za planirani boravak;
  - (c) predočava dokaz da državljanin treće zemlje ima ili je, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, podnio zahtjev za zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice; osiguranje mora biti važeće tijekom razdoblja trajanja planiranog boravka;
  - (d) dostavlja dokaz, ako država članica to zatraži, da je plaćena naknada za rješavanje zahtjeva predviđena člankom 36.;
  - (e) osigurava dokaz na zahtjev dotične države članice da će tijekom planiranog boravka državljanin treće zemlje imati dostatna sredstva za pokrivanje troškova boravka bez upotrebe sustava socijalne pomoći države članice te za troškove povratka. Procjena dostatnih sredstava temelji se na pojedinačnom ispitivanju slučaja i u obzir uzima sredstva koja proizlaze, među ostalim, iz potpora, studentskih ili istraživačkih stipendija, važećeg ugovora o radu ili obvezujuće ponude za posao te iz financijske obveze koju je preuzela organizacija za razmjenu učenika, subjekt koji je domaćin pripravnicima, organizacija za volonterske programe, obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair*.
2. Države članice mogu zahtijevati od podnositelja zahtjeva da dostavi adresu dotičnog državljanina treće zemlje na njihovu državnom području.

Ako se nacionalnim pravom države članice zahtijeva da se adresa dostavi u trenutku podnošenja zahtjeva, a dotični državljanin treće zemlje još ne zna buduću adresu, država članica prihvaća privremenu adresu. U takvom slučaju državljanin treće zemlje dostavlja svoju stalnu adresu najkasnije u trenutku izdavanja odobrenja na temelju članka 17.

3. Države članice mogu navesti referentni iznos koji smatraju „dostatnim sredstvima” kako je navedeno u stavku 1. točki (e). Procjena dostatnih sredstava temelji se na pojedinačnom ispitivanju slučaja.

4. Zahtjev se podnosi i ispituje kada državljanin treće zemlje boravi izvan državnog područja države članice za koju podnosi zahtjev za prihvata ili kada već boravi u toj državi članici kao nositelj važeće boravišne dozvole ili vize za dugotrajan boravak.

Država članica iznimno može u skladu sa svojim nacionalnim pravom odobriti podneseni zahtjev ako dotični državljanin treće zemlje nema važeću boravišnu dozvolu ili vizu za dugotrajan boravak, ali zakonito boravi na njezinu državnom području.

5. Države članice određuju treba li zahtjeve podnijeti državljanin treće zemlje, subjekt domaćin ili bilo koji od njih.
6. Državljanima trećih zemalja za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne odobrava se prihvata.

Članak 8.

Posebni uvjeti za istraživače

1. Osim općih uvjeta utvrđenih člankom 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu istraživanja, podnositelj zahtjeva dostavlja sporazum o gostovanju ili ugovor, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, u skladu s člankom 10.
2. Države članice mogu, u skladu s nacionalnim pravom, zahtijevati pisanu izjavu istraživačke organizacije da će u slučaju kada istraživač boravi nezakonito na državnom području dotične države članice, ta istraživačka organizacija biti odgovorna za naknadu troškova vezanih za boravak i povratak istraživača, a koji se pokrivaju iz javnih sredstava. Financijska odgovornost istraživačke organizacije prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja sporazuma o gostovanju.

Ako je pravo na boravak istraživača produljeno u skladu s člankom 25., odgovornost istraživačke organizacije iz prvog podstavka ovog članka ograničava se do datuma izdavanja boravišne dozvole u svrhu traženja zaposlenja ili poduzetništva.

3. Država članica koja je uspostavila postupak davanja suglasnosti za istraživačke organizacije u skladu s člankom 9. izuzima podnositelje zahtjeva od dostavljanja jedne ili više isprava ili dokaza iz stavka 2. ovog članka ili članka 7. stavka 1. točke (c), (d) ili (e) ili članka 7. stavka 2., ako državljanima trećih zemalja domaćin trebaju biti istraživačke organizacije koje su dobile suglasnost.

Članak 9.

Davanje suglasnosti istraživačkim organizacijama

1. Države članice mogu odlučiti predvidjeti postupak davanja suglasnosti javnim i/ili privatnim istraživačkim organizacijama koje žele ugostiti istraživača u skladu s postupkom prihvata utvrđenim ovom Direktivom.
2. Davanje suglasnosti istraživačkim organizacijama mora biti u skladu s postupcima predviđenima u nacionalnom pravu ili upravnoj praksi dotične države članice. Istraživačke organizacije podnose zahtjeve za suglasnost u skladu s tim postupcima, na temelju svojih statutarnih zadaća ili razloga osnivanja, prema potrebi, i uz dokaz da provode istraživanje.

Suglasnost se dodjeljuje istraživačkim organizacijama na razdoblje od najmanje pet godina. U iznimnim slučajevima države članice mogu dodijeliti suglasnost za kraće razdoblje.

3. Država članica može, među ostalim mjerama, odbiti produljiti ili odlučiti povući izdanu suglasnost ako:
  - (a) istraživačka organizacija više ne poštuje stavak 2. ovog članka, članak 8. stavak 2. ili članak 10. stavak 7.
  - (b) suglasnost je stečena prijevarom; ili
  - (c) istraživačka organizacija potpisala je sporazum o gostovanju s državljaninom treće države na prijevaran način ili djelujući iz nepažnje.

Ako je zahtjev za produljenjem odbijen ili je suglasnost povučena, dotičnoj organizaciji može biti zabranjeno ponovno podnošenje zahtjeva za suglasnost tijekom razdoblja od najviše pet godina od dana objave odluke o odbijanju produljenja ili povlačenju.

Članak 10.**Sporazum o gostovanju**

1. Istraživačka organizacija koja želi ugostiti državljanina treće zemlje u svrhu istraživanja potpisuje s njim sporazum o gostovanju. Države članice mogu predvidjeti da se ugovori koji sadrže elemente iz stavka 2. i, prema potrebi, stavka 3. smatraju jednakima sporazumima o gostovanju za potrebe ove Direktive.
2. Sporazum o gostovanju sadržava:
  - (a) naziv ili svrhu istraživačke aktivnosti ili područje istraživanja;
  - (b) obvezu državljanina treće zemlje da će nastojati dovršiti istraživačku aktivnost;
  - (c) obvezu istraživačke organizacije da će biti domaćin državljaninu treće zemlje u svrhu dovršetka istraživačke aktivnosti;
  - (d) datum početka i završetka ili procijenjeno trajanje istraživačke aktivnosti;
  - (e) informacije o planiranoj mobilnosti u jednu ili više drugih država članica ako je mobilnost poznata u trenutku podnošenja zahtjeva u prvoj državi članici.
3. Države članice mogu također zahtijevati da sporazum o gostovanju sadržava:
  - (a) informacije o pravnom odnosu između istraživačke organizacije i istraživača;
  - (b) informacije o uvjetima rada istraživača.
4. Istraživačke organizacije mogu potpisati sporazume o gostovanju samo ako je istraživačka aktivnost prihvaćena na relevantnim razinama u organizaciji, nakon ispitivanja:
  - (a) svrhe i procijenjenog trajanja istraživačke aktivnosti kao i raspoloživih financijskih sredstava za njezino provođenje;
  - (b) kvalifikacije državljanina treće zemlje s obzirom na ciljeve istraživanja uz predočenje ovjerene preslike kvalifikacija;
5. Sporazum o gostovanju automatski prestaje važiti ako državljaninu treće zemlje nije dopušten prihvrat ili ako je prestao pravni odnos između istraživača i organizacije.
6. Istraživačke organizacije bez odgađanja obavješćuju nadležno tijelo dotične države članice o svim okolnostima koje bi mogle spriječiti provedbu sporazuma o gostovanju.
7. Države članice mogu predvidjeti da, u roku od dva mjeseca od prestanka važenja dotičnog sporazuma o gostovanju, istraživačka organizacija dostavlja nadležnim tijelima određenima u tu svrhu potvrdu da je istraživačka aktivnost provedena.
8. Države članice mogu u svojem nacionalnom pravu odrediti posljedice povlačenja suglasnosti ili odbijanja produljenja suglasnosti za postojeće sporazume o gostovanju, sklopljene u skladu s ovim člankom, kao i posljedice za odobrenja za dotične istraživače.

Članak 11.**Posebni uvjeti za studente**

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu studiranja, podnositelj zahtjeva dostavlja dokaz:
  - (a) da je državljanin treće zemlje primljen na visoko učilište radi studiranja;
  - (b) ako država članica to zahtijeva, da su visokom učilištu plaćene naknade koje visoko učilište traži;
  - (c) ako država članica to zahtijeva, o zadovoljavajućoj razini znanja jezika za praćenje studijskog programa;
  - (d) ako država članica to zahtijeva, da će državljanin treće zemlje imati dostatna sredstva za troškove studija.
2. Za državljane trećih zemalja koji automatski ispunjavaju uvjete za dobivanje zdravstvenog osiguranja za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kao rezultat upisa na visoko učilište smatra se da ispunjavaju uvjete iz članka 7. stavka 1. točke (c).

3. Država članica koja je uspostavila postupak davanja suglasnosti za visoka učilišta u skladu s člankom 15. izuzima podnositelje zahtjeva od dostavljanja jedne ili više isprava ili dokaza iz stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ovog članka ili članka 7. stavka 1. točke (d) ili članka 7. stavka 2., ako državljanima trećih zemalja domaćin trebaju biti visoka učilišta koja su dobila suglasnost.

Članak 12.

Posebni uvjeti za učenike

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje za potrebe sudjelovanja u programu razmjene učenika ili u obrazovnom projektu, podnositelj zahtjeva dostavlja dokaz:

- (a) da državljanin treće zemlje nije ni mlađi ni stariji od dobi ili razreda koje je odredila dotična država članica;
- (b) o prijemu u obrazovnu ustanovu;
- (c) o sudjelovanju u priznatom, državnom ili regionalnom obrazovnom programu u kontekstu programa razmjene učenika ili u obrazovnom projektu koji vodi obrazovna ustanova u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom;
- (d) da obrazovna ustanova ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, treća strana prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka na državnom području dotične države članice, posebno u pogledu troškova školovanja;
- (e) da će državljanin treće zemlje tijekom boravka imati osiguran smještaj u obitelji, u specijalnom prostoru za smještaj unutar obrazovne ustanove ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, u bilo kojem drugom prostoru koji ispunjava uvjete koje je odredila dotična država članica i odabran je u skladu s pravilima programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta u kojem državljanin treće zemlje sudjeluje.

2. Države članice mogu ograničiti prihvata učenika koji sudjeluju u programu razmjene učenika ili obrazovnom projektu na državljane trećih zemalja koje nude iste mogućnosti za njihove državljane.

Članak 13.

Posebni uvjeti za pripravnike

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu pripravništva, podnositelj zahtjeva:

- (a) dostavlja sporazum o osposobljavanju sa subjektom domaćinom kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje. Države članice mogu zahtijevati da takav sporazum o osposobljavanju odobri nadležno tijelo i da uvjeti pod kojima je sporazum sklopljen budu u skladu sa zahtjevima utvrđenima nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili praksama dotične države članice. Sporazum o osposobljavanju sadržava:
  - i. opis programa osposobljavanja, uključujući obrazovni cilj ili komponente učenja;
  - ii. trajanje pripravništva;
  - iii. uvjete provođenja i nadzora pripravništva;
  - iv. sate pripravništva; i
  - v. pravni odnos između pripravnika i subjekta domaćina;
- (b) dostavlja dokaz o stjecanju visokoškolske kvalifikacije unutar dvije godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutačnom studiranju s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije;
- (c) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da će tijekom boravka državljanin treće zemlje imati dostatna sredstva za troškove osposobljavanja;
- (d) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da državljanin treće zemlje uči ili će učiti jezik radi stjecanja znanja koje je potrebno u svrhu pripravništva;
- (e) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da subjekt domaćin prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka na državnom području dotične države članice, posebno kad je riječ o troškovima boravka i smještaja;
- (f) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da ako subjekt domaćin osigurava smještaj državljaninu treće zemlje tijekom boravka, taj smještaj ispunjava uvjete koje je odredila dotična država članica.

2. Države članice mogu zahtijevati da pripravnštvo bude u istom području i na istoj razini kvalifikacije kao i visokoškolska kvalifikacija ili studiranje iz stavka 1. točke (b).
3. Države članice mogu zahtijevati od subjekta domaćina da dokaže da se pripravnštvom ne zamjenjuje radno mjesto.
4. Države članice mogu, u skladu s nacionalnim pravom, zahtijevati pisanu izjavu subjekta domaćina da je, u slučaju kada pripravnik boravi nezakonito na državnom području dotične države članice, subjekt domaćin odgovoran za naknadu troškova vezanih za njegov boravak i vraćanje, a koji se pokrivaju iz javnih sredstava. Financijska odgovornost subjekta domaćina prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja sporazuma o osposobljavanju.

Članak 14.

Posebni uvjeti za volontere

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu volonterstva, podnositelj zahtjeva:
  - (a) dostavlja sporazum sa subjektom domaćinom ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, drugim tijelom koje je u dotičnoj državi članici odgovorno za volonterski program u kojem državljanin treće zemlje sudjeluje. Sporazum sadržava:
    - i. opis volonterskog programa;
    - ii. trajanje volonterstva;
    - iii. uvjete provođenja i nadziranja volonterstva;
    - iv. sate volonterstva;
    - v. resurse dostupne za pokriće troškova boravka i smještaja državljanina treće zemlje i najmanji iznos novca za džeparac tijekom boravka; i
    - vi. ako je primjenjivo, osposobljavanja koje će državljanin treće zemlje proći kako bi mogao obavljati volonterstvo;
  - (b) dostavlja dokaz, ako država članica to zahtijeva, da ako subjekt domaćin osigurava smještaj državljaninu treće zemlje tijekom njihova boravka, taj smještaj ispunjava uvjete koje je odredila dotična država članica;
  - (c) dostavlja dokaz da je subjekt domaćin ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, drugo tijelo odgovorno za volonterski program, u posjedu police osiguranja od odgovornosti prema trećim osobama;
  - (d) dostavljaju dokaz, ako država članica to zahtijeva, da je državljanin treće zemlje prošao ili će proći osnovnu izobrazbu iz jezika, povijesti, političkih i društvenih struktura te države članice.
2. Države članice mogu odrediti najnižu i najvišu dob za državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvata za volonterski program, ne dovodeći u pitanje pravila u okviru Europske volonterske službe.
3. Od volontera koji sudjeluju u Europskoj volonterskoj službi ne zahtijeva se da dostave dokaze iz stavka 1. točke (c) i, ako je primjenjivo, točke (d).

Članak 15.

Suglasnost za visoka učilišta, obrazovne ustanove, organizacije zadužene za volonterske programe ili subjekte koji su domaćini pripravnika

1. Za potrebe ove Direktive, države članice mogu odlučiti uspostaviti postupak davanja suglasnosti za visoka učilišta, obrazovne ustanove, organizacije odgovorne za volonterske programe ili subjekte koji su domaćini pripravnika.
2. Suglasnost se daje u skladu s postupcima predviđenima u nacionalnom pravu ili upravnoj praksi dotične države članice.

3. Ako država članica odluči uspostaviti postupak davanja suglasnosti u skladu sa stavcima 1. i 2., subjektima domaćinima mora pružiti jasne i transparentne informacije u vezi s, među ostalim, uvjetima i kriterijima za davanje suglasnosti, razdoblju važenja suglasnosti, posljedicama nepridržavanja, uključujući moguće povlačenje i neproduženje, kao i svim primjenjivim sankcijama.

Članak 16.

Posebni uvjeti za osobe koje obavljaju poslove *au pair*

1. Pored općih uvjeta iz članka 7., u pogledu prihvata državljanina treće zemlje u svrhu obavljanja poslova *au pair*, državljanin treće zemlje:

- (a) dostavlja sporazum između državljanina treće zemlje i obitelji domaćina kojim se određuju prava i obveze tog državljanina treće zemlje kao osobe koja obavlja poslove *au pair*, uključujući pojedinosti o džeparcu koji treba dobivati, odgovarajuće odredbe kojim se osobi koja obavlja poslove *au pair* omogućuje pohađanje tečajeva te najviši broj sati za obiteljske obveze;
- (b) u dobi je između 18 i 30 godina. U iznimnim slučajevima država članica može odobriti prihvata državljanina treće zemlje, kao osobe koja obavlja poslove *au pair*, koji je stariji od najviše dobne granice;
- (c) dostavlja dokaz da obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair*, ako je predviđeno nacionalnim pravom, prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka na državnom području dotične države članice, posebno u pogledu troškova života, smještaja i rizika od nesreće.

2. Države članice mogu zahtijevati od državljanina treće zemlje koji podnose zahtjev za prihvata kao osoba koja obavlja poslove *au pair* da dostave dokaze:

- (a) o osnovnom znanju jezika dotične države članice; ili
- (b) o završenom srednjoškolskom obrazovanju, stručnim kvalifikacijama i, ako je primjenjivo, da ispunjavaju uvjete za obavljanje regulirane profesije, u skladu sa zahtjevima nacionalnog prava.

3. Države članice mogu odrediti da zapošljavanje osoba koje obavljaju poslove *au pair* provodi samo organizacija koja posreduje za poslove *au pair* u skladu s uvjetima utvrđenima nacionalnim pravom.

4. Države članice mogu zahtijevati da je obitelj domaćina različite nacionalnosti od državljanina treće zemlje koji podnosi zahtjev za prihvata u svrhu obavljanja poslova *au pair* te da nije obiteljski povezana s dotičnim državljaninom treće zemlje.

5. Najviši broj sati tjedno za obavljanje poslova *au pair* ne smije prijeći 25 sati. Osoba koja obavlja poslove *au pair* najmanje je jedan dan u tjednu oslobođena od obavljanja poslova *au pair*.

6. Države članice mogu odrediti najmanji novčani iznos kao džeparac koji treba platiti osobi koja obavlja poslove *au pair*.

POGLAVLJE III.

ODOBRENJA I TRAJANJE BORAVKA

Članak 17.

Odobrenja

1. Ako je odobrenje u obliku boravišne dozvole, države članice upotrebljavaju obrazac utvrđen u Uredbi (EZ) br. 1030/2002 i u boravišnu dozvolu unose riječ „istraživač“, „student“, „učenik“, „pripravnik“, „volonter“ ili *au pair*.

2. Ako je odobrenje u obliku vize za dugotrajan boravak, države članice u odjeljku pod naslovom „napomene“ na naljepnici vize upisuju upućivanje kojim se navodi da je izdana „istraživaču“, „studentu“, „učeniku“, „pripravniku“, „volonteru“ ili *au pairu*.

3. Za istraživače i studente koji u Uniju dolaze u okviru određenog programa Unije ili multilateralnog programa koji obuhvaća mjere mobilnosti ili u okviru sporazuma između dvaju ili više priznatih visokih učilišta, u odobrenju se navodi taj određeni program ili sporazum.

4. Ako se istraživaču izdaje odobrenje za dugoročnu mobilnost u obliku boravišne dozvole, države članice upotrebljavaju obrazac utvrđen u Uredbi (EZ) br. 1030/2002 i u boravišnu dozvolu unose „istraživač – mobilnost”. Ako se odobrenje u svrhu dugoročne mobilnosti istraživaču izdaje u obliku vize za dugotrajan boravak, države članice upisuju „istraživač – mobilnost” u odjeljak pod naslovom „napomene” na naljepnici vize.

Članak 18.

Trajanje odobrenja

1. Razdoblje važenja odobrenja za istraživače iznosi najmanje godinu dana, ili je jednako trajanju sporazuma o gostovanju ako je ono kraće. Odobrenje se obnavlja ako se ne primjenjuje članak 21.

Trajanje odobrenja za istraživače koji su obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti iznosi najmanje dvije godine ili je jednako trajanju sporazuma o gostovanju ako je ono kraće. Ako opći uvjeti utvrđeni u članku 7. nisu ispunjeni za prve dvije godine ili za vrijeme cijelog trajanja sporazuma o gostovanju, primjenjuje se prvi podstavak ovog stavka. Države članice zadržavaju pravo provjeriti da se razlozi za povlačenje iz članka 21. ne primjenjuju.

2. Razdoblje važenja odobrenja za studente iznosi najmanje godinu dana ili je jednako trajanju studija ako je ono kraće. Odobrenje se obnavlja ako se ne primjenjuje članak 21.

Trajanje odobrenja za studente koji su obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta jest najmanje dvije godine ili je jednako trajanju njihova studija ako je ono kraće. Ako opći uvjeti utvrđeni u članku 7. nisu ispunjeni za prve dvije godine ili za vrijeme cijelog trajanja studija, primjenjuje se prvi podstavak ovog stavka. Države članice zadržavaju pravo provjeriti da se razlozi za povlačenje iz članka 21. ne primjenjuju.

3. Države članice mogu odrediti da ukupno trajanje boravka za studij ne prelazi najdulje trajanje studija kako je određeno nacionalnim pravom.

4. Razdoblje važenja odobrenja za učenike jednako je trajanju programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako su kraći od godinu dana, ili najdulje godinu dana. Države članice mogu odlučiti produljiti odobrenje jednom za razdoblje nužno za dovršetak programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako se ne primjenjuje članak 21.

5. Razdoblje važenja odobrenja za osobe koje obavljaju poslove *au pair* jednako je trajanju sporazuma između osobe koja obavlja poslove *au pair* i obitelji domaćina ako je kraći od godinu dana, ili najdulje godinu dana. Države članice mogu odlučiti produljiti odobrenje jednom za vremensko razdoblje od najdulje šest mjeseci, nakon opravdanog zahtjeva obitelji domaćina, ako se ne primjenjuje članak 21.

6. Razdoblje važenja odobrenja za pripravnike jednako je trajanju sporazuma o osposobljavanju ako je kraći od šest mjeseci, ili najdulje šest mjeseci. Ako je trajanje sporazuma dulje od šest mjeseci, tada razdoblje važenja odobrenja može odgovarati dotičnom razdoblju u skladu s nacionalnim pravom.

Države članice mogu odlučiti produljiti odobrenje jednom za vremensko razdoblje potrebno za dovršetak pripravnništva ako se ne primjenjuje članak 21.

7. Razdoblje važenja odobrenja za volontere jednako je trajanju sporazuma iz članka 14. stavka 1. točke (a) ako je kraći od godinu dana, ili najdulje godinu dana. Ako je trajanje sporazuma dulje od godinu dana, tada razdoblje važenja odobrenja može odgovarati dotičnom razdoblju u skladu s nacionalnim pravom.

8. Države članice mogu odrediti da, u slučaju da je važenje putne isprave državljanina treće zemlje kraće od jedne godine ili kraće od dvije godine u slučajevima iz stavaka 1. i 2., razdoblje važenja odobrenja ne smije biti dulje od razdoblja važenja putne isprave.

9. Ako države članice dopuste ulazak i boravak tijekom prve godine na temelju vize za dugotrajan boravak, zahtjev za boravišnu dozvolu podnosi se prije isteka vize za dugotrajni boravak. Boravišna dozvola izdaje se ako se ne primjenjuje članak 21.

Članak 19.

Dodatne informacije

1. Države članice mogu navesti dodatne informacije u papirnatom obliku ili pohraniti takve informacije u elektroničkom obliku, kako je navedeno u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i dijelu (a) točki 16. Priloga toj uredbi. Te informacije mogu se odnositi na boravak i, u slučajevima obuhvaćenima člankom 24. ove Direktive, gospodarske aktivnosti studenta i posebno uključivati cjelovit popis država članica u koje istraživač ili student namjerava ići u okviru mobilnosti ili relevantne informacije o određenom programu Unije ili multilateralnom programu koji obuhvaća mjere mobilnosti ili sporazum između dvaju ili više visokih učilišta.

2. Države članice također mogu predvidjeti da se informacije iz stavka 1. ovog članka navode na vizi za dugotrajan boravak, kako je navedeno u točki 12. Priloga Uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 ⁽¹⁾.

POGLAVLJE IV.

RAZLOZI ZA ODBIJANJE, POVLAČENJE ILI ODBIJANJE PRODULJENJA ODOBRENJÂ

Članak 20.

Razlozi za odbijanje

1. Države članice mogu odbiti zahtjev ako:

- (a) nisu ispunjeni opći uvjeti iz članka 7. ili relevantni posebni uvjeti iz članka 8., 11., 12., 13., 14. ili 16.;
- (b) priloženi dokumenti stečeni su prijevarom, ili su krivotvoreni, ili protuzakonito promijenjeni;
- (c) dotična država članica odobrava prihvata samo putem subjekta domaćina koji je dobio suglasnost, a subjektu domaćinu nije dana suglasnost.

2. Države članice mogu odbiti zahtjev ako:

- (a) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a), treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* nije ispunila svoje pravne obveze u pogledu socijalne sigurnosti, oporezivanja, prava radnika ili uvjeta rada;
- (b) ako je primjenjivo, subjekt domaćin ili obitelj domaćin koja će zapošljavati državljanina treće zemlje nije ispunila uvjete zaposlenja kako je predviđeno nacionalnim pravom ili kolektivnim ugovorima ili praksama dotične države članice;
- (c) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a), treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* sankcionirana je u skladu s nacionalnim pravom zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;
- (d) glavna svrha osnivanja ili djelovanja subjekta domaćina jest olakšavanje ulaska državljanina trećih zemalja koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive;
- (e) ako je primjenjivo, poduzeće subjekta domaćina u postupku je likvidacije ili je likvidirano prema nacionalnom zakonodavstvu o stečajnom postupku ili se ne obavlja gospodarska aktivnost;
- (f) država članica ima dokaze ili ozbiljne i objektivne razloge da utvrdi da bi državljanin treće zemlje boravio na njezinu području u svrhu različitu od one zbog koje podnosi zahtjev za prihvata.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995., str. 1.).

3. Ako državljanin treće zemlje podnosi zahtjev da mu se odobri sklapanje radnog odnosa u nekoj državi članici, ta država članica može provjeriti bi li se radno mjesto u pitanju moglo popuniti državljanima te države članice ili drugim građanima Unije ili državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u toj državi članici; u tom slučaju može odbiti zahtjev. Ovaj stavak primjenjuje se ne dovodeći u pitanje načelo povlaštenosti građana Unije, kako je navedeno u odgovarajućim odredbama odgovarajućih akata o pristupanju.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice u svakoj odluci o odbijanju zahtjeva uzimaju u obzir posebne okolnosti slučaja i poštuju načelo proporcionalnosti.

Članak 21.

Razlozi za povlačenje ili odbijanje produljenja odobrenja

1. Države članice povlače ili, ako je primjenjivo, odbijaju produljenje odobrenja ako:

- (a) državljanin treće zemlje više ne ispunjava opće uvjete iz članka 7., osim članka 7. stavka 6., ili relevantne posebne uvjete iz članaka 8., 11., 12., 13., 14., 16. ili uvjete utvrđene u članku 18.;
- (b) podneseno odobrenje ili podneseni dokumenti stečeni su prijevarom ili su krivotvoreni ili protuzakonito promijenjeni;
- (c) dotična država članica odobrava prihvat samo putem subjekta domaćina koji je dobio suglasnost, a subjektu domaćinu nije dana suglasnost;
- (d) svrha boravka državljanina treće zemlje ne odgovara svrhama za koje je boravak državljaninu treće zemlje dopušten;

2. Države članice mogu povući odobrenje ili odbiti njegovo produljenje ako:

- (a) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a), treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* nije ispunila svoje pravne obveze u pogledu socijalne sigurnosti, oporezivanja, prava radnika ili uvjeta rada;
- (b) ako se primjenjuje, subjekt domaćin ili obitelj domaćin koji zapošljavaju državljanina treće zemlje nisu ispunili uvjete zaposlenja kako je predviđeno nacionalnim pravom ili kolektivnim ugovorima ili praksama dotične države članice;
- (c) subjekt domaćin, drugo tijelo iz članka 14. stavka 1. točke (a) ili treća strana iz članka 12. stavka 1. točke (d), obitelj domaćin ili organizacija koja posreduje za poslove *au pair* bila je sankcionirana u skladu s nacionalnim pravom zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;
- (d) glavna svrha osnivanja ili djelovanja subjekta domaćina jest olakšavanje ulaska državljanina trećih zemalja koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive;
- (e) ako je primjenjivo, poduzeće subjekta domaćina u postupku je likvidacije ili je likvidirano prema nacionalnom zakonodavstvu o stečajnom postupku ili se ne obavlja gospodarska aktivnost;
- (f) u pogledu studenata, ne poštuju se rokovi propisani za pristup gospodarskim aktivnostima na temelju članka 24. ili dotični student ne postiže dovoljan napredak na relevantnom studiju u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom.

3. U slučaju povlačenja, prilikom procjene nedostatka napretka na relevantnom studiju, kako je navedeno u stavku 2. točki (f), država članica može se savjetovati sa subjektom domaćinom.

4. Države članice mogu povući ili odbiti produljiti odobrenje iz razloga vezanih za javni poredak, javnu sigurnost ili javno zdravlje.

5. U slučaju da državljanin treće zemlje podnosi zahtjev za produljenje odobrenja za sklapanje radnog odnosa ili nastavak radnog odnosa u nekoj državi članici, uz iznimku istraživača koji nastavlja zaposlenje kod istog subjekta domaćina, ta država članica može provjeriti bi li se dotično radno mjesto moglo popuniti državljanima te države članice ili drugim građanima Unije, ili državljanima trećih zemalja koji imaju dugotrajno boravište u toj državi članici; u tom slučaju mogu odbiti zahtjev. Ovaj stavak primjenjuje se ne dovodeći u pitanje načelo povlaštenosti građana Unije, kako je navedeno u odgovarajućim odredbama odgovarajućih akata o pristupanju.

6. Ako država članica namjerava povući ili odbiti produljiti odobrenje studentu u skladu sa stavkom 2. točkama (a), (c), (d) ili (e), studentu je dopušteno podnijeti zahtjev da mu domaćin bude drugo visoko učilište za ekvivalentni studijski program kako bi mu se omogućio dovršetak studija. Studentu je dopušteno ostati na državnom području države članice dok nadležna tijela ne donesu odluku o zahtjevu.

7. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice u svakoj odluci o povlačenju ili odbijanju produljenja odobrenja uzimaju u obzir posebne okolnosti slučaja i poštuju načelo proporcionalnosti.

POGLAVLJE V.

PRAVA

Članak 22.

Jednako postupanje

1. Istraživači imaju pravo na jednako postupanje kao i državljani dotične države članice kako je predviđeno člankom 12. stavkom 1. i člankom 12. stavkom 4. Direktive 2011/98/EU.

2. Države članice mogu ograničiti jednako postupanje u pogledu istraživača:

- (a) na temelju članka 12. stavka 1. točke (c) Direktive 2011/98/EU isključivanjem potpora i zajmova za studij i smještaj ili ostalih potpora i zajmova;
- (b) na temelju članka 12. stavka 1. točke (e) Direktive 2011/98/EU neodobranjem obiteljske naknade istraživačima kojima je odobren boravak na državnom području dotične države članice za razdoblje koje nije dulje od šest mjeseci;
- (c) na temelju članka 12. stavka 1. točke (f) Direktive 2011/98/EU ograničavanjem njegove primjene na slučajeve u kojima se registrirano ili uobičajeno boravište članova obitelji istraživača za koje istraživač traži naknade nalazi na državnom području dotične države članice;
- (d) na temelju članka 12. stavka 1. točke (g) Direktive 2011/98/EU ograničavanjem pristupa smještaju.

3. Pripravnici, volonteri i osobe koje obavljaju posao *au pair*, kada se smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici, te studenti imaju pravo na jednako postupanje kao i državljani dotične države članice kako je predviđeno člankom 12. stavcima 1. i 4. Direktive 2011/98/EU podložno ograničenjima predviđenima stavkom 2. tog članka.

4. Pripravnici, volonteri i osobe koje obavljaju posao *au pair*, kada se ne smatra da su u radnom odnosu u dotičnoj državi članici, te učenici imaju pravo na jednako postupanje u vezi s pristupom robu i uslugama te opskrbom proizvodima i uslugama stavljenima na raspolaganje javnosti, kako je predviđeno nacionalnim pravom, kao i, ako je primjenjivo, u vezi s priznavanjem diploma, svjedodžbi i drugih stručnih kvalifikacija u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima.

Države članice mogu odlučiti da im neće odobriti jednako postupanje u pogledu postupaka za dobivanje smještaja i/ili usluga koje pružaju javne ustanove za zapošljavanje u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 23.

Podučavanje koje provode istraživači

Uz istraživačke aktivnosti, istraživači mogu i podučavati u skladu s nacionalnim pravom. Države članice mogu odrediti maksimalan broj sati ili dana podučavanja.

Članak 24.

Gospodarske aktivnosti studenata

1. U slobodno vrijeme i uz poštovanje pravila i uvjeta koji se primjenjuju na relevantnu djelatnost u dotičnoj državi članici, studenti imaju pravo zaposliti se i obavljati gospodarsku djelatnost kao samozaposlene osobe, podložno ograničenjima predviđenima stavkom 3.
2. Prema potrebi, države članice studentima i/ili poslodavcima izdaju prethodno odobrenje u skladu s nacionalnim pravom.
3. Svaka država članica određuje maksimalan broj sati tjedno ili dana ili mjeseci godišnje dopuštenih za takvu aktivnost, a koji ne smije biti manji od 15 sati tjedno ili od odgovarajućeg broja dana ili mjeseci godišnje. U obzir se može uzeti stanje na tržištu rada dotične države članice.

Članak 25.

Boravak u svrhu traženja zaposlenja ili poduzetništva za istraživače i studente

1. Nakon dovršetka istraživanja ili studija, istraživači i studenti imaju mogućnost ostati na državnom području države članice koja im je izdala odobrenje u skladu s člankom 17., na temelju boravišne dozvole iz stavka 3. ovog članka, tijekom razdoblja od najmanje devet mjeseci u svrhu traženja zaposlenja ili osnivanja poduzeća.
2. Države članice mogu odlučiti odrediti minimalnu razinu obrazovanja koju studenti moraju imati kako bi ostvarili korist primjenom ovog članka. Ta razina ne smije biti viša od razine 7 Europskog kvalifikacijskog okvira (1).
3. U svrhu boravka iz stavka 1. države članice na zahtjev istraživača ili studenta izdaju boravišnu dozvolu tom državljaninu treće zemlje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002 ako su i dalje ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 7. stavku 1. točkama (a), (c), (d) i (e), članku 7. stavku 6. te, ako se primjenjuje, članku 7. stavku 2. ove Direktive. Države članice za istraživače zahtijevaju potvrdu subjekta domaćina o dovršetku istraživačkih aktivnosti ili, dokaz o stjecanju diplome visokog učilišta, svjedodžbe ili drugih dokaza o formalnim kvalifikacijama za studente. Prema potrebi i ako su odredbe članka 26. i dalje ispunjene, boravišna dozvola iz tog članka produljuje se na odgovarajući način.
4. Države članice mogu odbiti zahtjev na temelju ovog članka ako:
  - (a) uvjeti utvrđeni u stavcima 3. i, prema potrebi, stavcima 2. i 5. nisu ispunjeni;
  - (b) predloženi dokumenti stečeni su prijevarom ili su krivotvoreni ili neovlašteno izmijenjeni.
5. Države članice mogu zahtijevati da se zahtjev istraživača ili studenta i, prema potrebi, članova obitelji istraživača na temelju ovog članka podnese najmanje 30 dana prije isteka odobrenja izdanog na temelju članka 17. ili 26.
6. Ako dokaz o stjecanju diplome visokog učilišta, svjedodžbe ili drugih dokaza o formalnoj osposobljenosti ili potvrda istraživačke organizacije o dovršetku istraživačkih aktivnosti nisu dostupni prije isteka odobrenja izdanog na temelju članka 17., a svi ostali uvjeti su ispunjeni, države članice dopuštaju državljaninu treće zemlje da boravi na njihovu državnom području kako bi dostavio takve dokaze u razumnom roku u skladu s nacionalnim pravom.
7. Nakon najmanje tri mjeseca od izdavanja boravišne dozvole na temelju ovog članka, dotična država članica može od državljanina trećih zemalja zahtijevati dokaz da imaju stvarne izgleda za zaposlenje ili pokretanje poslovanja.

Države članice mogu zahtijevati da zaposlenje koje državljanin treće zemlje traži ili poslovanje koje pokreće odgovara razini provedenog istraživanja ili završenog studija.

(1) Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (SL C 111, 6.5.2008, str. 1.).

8. Ako uvjeti iz stavka 3. ili 7. više nisu ispunjeni, države članice mogu povući boravišnu dozvolu državljanina treće zemlje i, prema potrebi, članovima njegove obitelji u skladu s nacionalnim pravom.

9. Druge države članice mogu primijeniti ovaj članak na istraživače i, prema potrebi, članove obitelji istraživača ili studente koji borave ili su boravili u dotičnoj drugoj državi članici u skladu s člankom 28., 29., 30. ili 31.

Članak 26.

Članovi obitelji istraživača

1. Kako bi se članovima obitelji istraživača dopustilo da se pridruže istraživaču u prvoj državi članici ili, u slučaju dugoročne mobilnosti, u drugim državama članicama, države članice primjenjuju odredbe Direktive 2003/86/EZ s odstupanjima utvrđenima u ovom članku.

2. Odstupajući od članka 3. stavka 1. i članka 8. Direktive 2003/86/EZ, izdavanje boravišne dozvole članovima obitelji ne smije ovisiti o zahtjevu da istraživač ima osnovane izgleda za stjecanje prava na stalni boravak i da ima minimalno razdoblje boravka.

3. Odstupajući od članka 4. stavka 1. zadnjeg podstavka i članka 7. stavka 2. Direktive 2003/86/EZ, uvjeti i mjere za integraciju iz tih odredaba mogu se primijeniti tek nakon što je dotičnim osobama izdana boravišna dozvola.

4. Odstupajući od članka 5. stavka 4. prvog podstavka Direktive 2003/86/EZ, država članica izdaje boravišne dozvole članovima obitelji, ako su ispunjeni uvjeti za spajanje obitelji, u roku od 90 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva. Nadležno tijelo dotične države članice obrađuje zahtjev za članove obitelji istodobno kada i zahtjev za prihvata ili za dugoročnu mobilnost za istraživača, u slučaju da je zahtjev za obitelj istraživača podnesen istodobno. Boravišna dozvola za članove obitelji izdaje se samo ako je istraživaču izdano odobrenje na temelju članka 17.

5. Odstupajući od članka 13. stavaka 2. i 3. Direktive 2003/86/EZ, razdoblje važenja boravišne dozvole članova obitelji u pravilu završava na datum isteka odobrenja za istraživača. To uključuje, prema potrebi, odobrenja izdana istraživaču za potrebe traženja zaposlenja ili poduzetništva kako je predviđeno u članku 25. Države članice mogu zahtijevati da razdoblje važenja putnih isprava članova obitelji pokriva barem razdoblje trajanja planiranog boravka.

6. Odstupajući od članka 14. stavka 2. druge rečenice Direktive 2003/86/EZ, prva država članica ili, u slučaju dugoročne mobilnosti, druge države članice ne primjenjuju rokove u pogledu pristupa tržištu rada za članove obitelji, osim u iznimnim okolnostima kao što su posebno visoke razine nezaposlenosti.

POGLAVLJE VI.

MOBILNOST MEĐU DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 27.

Mobilnost unutar EU-a

1. Državljanin treće zemlje koji ima važeće odobrenje koje je izdala prva država članica u svrhu studija u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta ili za potrebe istraživanja imaju pravo na ulazak i boravak kako bi proveli dio studija ili istraživanja u jednoj ili nekoliko drugih država članica na temelju tog odobrenja i važeće putne isprave pod uvjetima utvrđenima u člancima 28., 29. i 31. te podložno članku 32.

2. Tijekom mobilnosti iz stavka 1. istraživači uz istraživačke aktivnosti mogu i podučavati, a studenti uz studij mogu i raditi, u jednoj ili nekoliko drugih država članica u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 23. odnosno članku 24.

3. Ako istraživač prijeđe u drugu državu članicu u skladu s člankom 28. ili 29., članovima obitelji koji imaju boravišnu dozvolu izdanu u skladu s člankom 26. odobrava se da prate istraživača u okviru mobilnosti istraživača pod uvjetima utvrđenima u članku 30.

Članak 28.

Kratkoročna mobilnost istraživača

1. Istraživači koji imaju važeće odobrenje koje je izdala prva država članica imaju pravo na boravak kako bi proveli dio svojeg istraživanja u bilo kojoj istraživačkoj organizaciji u jednoj ili nekoliko drugih država članica u trajanju od najviše 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana po državi članici, podložno uvjetima iz ovog članka.

2. Druga država članica može zahtijevati da istraživač, istraživačka organizacija u prvoj državi članici ili istraživačka organizacija u drugoj državi članici obavijesti nadležna tijela prve države članice i druge države članice o namjeri istraživača da provede dio istraživanja u istraživačkoj organizaciji u drugoj državi članici.

U takvim slučajevima druga država članica omogućuje obavješćivanje bilo:

- (a) u trenutku podnošenja zahtjeva u prvoj državi članici ako je mobilnost u drugu državu članicu već predviđena u toj fazi; ili
- (b) nakon što je istraživaču odobren prihvata u prvoj državi članici, čim bude poznata namjera o mobilnosti u drugu državu članicu.

3. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (a) i ako druga država članica nije uložila prigovor prvoj državi članici u skladu sa stavkom 7., mobilnost istraživača u drugu državu članicu može se ostvariti u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja važenja odobrenja.

4. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (b), mobilnost može započeti odmah nakon obavješćivanja druge države članice ili u bilo kojem trenutku nakon toga tijekom razdoblja važenja odobrenja.

5. Obavijest uključuje važeću putnu ispravu, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (a), i važeće odobrenje koje je izdala prva država članica koje pokriva razdoblje mobilnosti.

6. Druga država članica može zahtijevati da obavijest uključuje prosljeđivanje sljedećih dokumenata i informacija:

- (a) sporazuma o gostovanju u prvoj državi članici kako je navedeno u članku 10. ili, ako druga država članica to zahtijeva, sporazum o gostovanju sklopljen s istraživačkom organizacijom u drugoj državi članici;
- (b) ako to nije navedeno u sporazumu o gostovanju, planiranog trajanja i datuma mobilnosti;
- (c) dokaza da istraživač ima zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (c);
- (d) dokaza da će istraživač tijekom boravka imati dostatna sredstva da pokrije svoje troškove boravka bez uporabe sustava socijalne pomoći države članice, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (e), kao i troškova putovanja u prvu državu članicu u slučajevima iz članka 32. stavka 4. točke (b).

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da prije početka mobilnosti dostavi adresu dotičnog istraživača na državnom području druge države članice.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

7. Na temelju obavijesti iz stavka 2. druga država članica može uložiti prigovor na mobilnost istraživača na svoje državno područje u roku od 30 dana od primitka potpune obavijesti ako:

- (a) uvjeti iz stavka 5. ili, ako je primjenjivo, stavka 6. nisu ispunjeni;
- (b) primjenjuje se jedan od razloga za odbijanje iz članka 20. stavka 1. točaka (b) ili (c) ili stavka 2. toga članka;
- (c) ostvareno je najdulje trajanje boravka iz stavka 1.

8. Istraživačima za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.
9. Nadležna tijela druge države članice pisanim putem bez odgađanja obavješćuju nadležna tijela prve države članice i podnositelja obavijesti o svojem prigovoru na mobilnost. Ako druga država članica uloži prigovor na mobilnost u skladu sa stavkom 7. i ako mobilnost još nije nastupila, istraživač ne smije provesti dio istraživanja u istraživačkoj organizaciji u drugoj državi članici. Ako je mobilnost već nastupila, primjenjuje se članak 32. stavak 4.
10. Nakon što istekne razdoblje prigovora, druga država članica može istraživaču izdati dokument kojim se potvrđuje da on ima pravo boraviti na njezinu državnom području i uživati prava predviđena ovom Direktivom.

Članak 29.

Dugoročna mobilnost istraživača

1. U vezi s istraživačima koji imaju važeće odobrenje koje je izdala prva država članica i koji namjeravaju boraviti kako bi proveli dio svog istraživanja u bilo kojoj istraživačkoj organizaciji u jednoj ili nekoliko drugih država članica u trajanju od više od 180 dana po državi članici, druga država članica ili:

- (a) primjenjuje članak 28. i istraživaču dopušta boravak na državnom području na temelju i tijekom razdoblja važenja odobrenja koje je izdala prva država članica; ili
- (b) primjenjuje postupak predviđen u staccima od 2. do 7.

Druga država članica može odrediti najdulje razdoblje dugoročne mobilnosti istraživača koje ne smije biti kraće od 360 dana.

2. Ako je podnesen zahtjev za dugoročnu mobilnost:

- (a) druga država članica može zahtijevati da istraživač, istraživačka organizacija u prvoj državi članici, ili istraživačka organizacija u drugoj državi članici prosljedi sljedeće dokumente:
  - i. važeću putnu ispravu, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (a) i važeće odobrenje koje je izdala prva država članica;
  - ii. dokaz da istraživač ima zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (c);
  - iii. dokaz da će istraživač tijekom boravka imati dostatna sredstva da pokrije svoje troškove boravka bez uporabe sustava socijalne pomoći države članice, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (e), kao i troškova putovanja u prvu državu članicu u slučajevima iz članka 32. stavka 4. točke (b);
  - iv. sporazum o gostovanju u prvoj državi članici kako je navedeno u članku 10. ili, ako druga država članica to zahtijeva, sporazum o gostovanju sklopljen s istraživačkom organizacijom u drugoj državi članici;
  - v. ako to nije navedeno ni u jednom od dokumenata koje je dostavio podnositelj zahtjeva, planirano trajanje i datume mobilnosti.

Druga država članica može zahtijevati od podnositelja zahtjeva da dostavi adresu dotičnog istraživača na njezinu državnom području. Ako se nacionalnim pravom druge države članice zahtijeva da se adresa dostavi u trenutku podnošenja zahtjeva, a dotični istraživač još ne zna svoju buduću adresu, ta država članica prihvaća privremenu adresu. U takvom slučaju istraživač dostavlja svoju stalnu adresu najkasnije u trenutku izdavanja odobrenja za dugoročnu mobilnost.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja zahtjeva da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica;

- (b) druga država članica donosi odluku o zahtjevu za dugoročnu mobilnost i o odluci u pisanom obliku obavješćuje podnositelja zahtjeva što je prije moguće, ali najkasnije 90 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva nadležnim tijelima druge države članice;
- (c) istraživač nije obvezan napustiti državna područja država članica u svrhu podnošenja zahtjeva i ne podliježe obvezi posjedovanja vize;

- (d) istraživaču je dopušteno da provodi dio istraživanja u istraživačkoj organizaciji u drugoj državi članici dok nadležna tijela donesu odluku o zahtjevu za dugoročnu mobilnost pod sljedećim uvjetima:
- i. da ni razdoblje iz članka 28. stavka 1. ni razdoblje važenja odobrenja koje je izdala prva država članica nije isteklo; i
  - ii. ako druga država članica to zahtijeva, da je potpun zahtjev podnesen drugoj državi članici najmanje 30 dana prije početka dugoročne mobilnosti istraživača;
- (e) zahtjev za dugoročnu mobilnost ne može se podnijeti istodobno kada i obavijest o kratkoročnoj mobilnosti. Ako se nakon početka kratkoročne mobilnosti istraživača pojavi potreba za dugoročnom mobilnošću, druga država članica može zahtijevati da se zahtjev za dugoročnu mobilnost podnese najmanje 30 dana prije isteka razdoblja kratkoročne mobilnosti.
3. Druga država članica može odbiti zahtjev za dugoročnu mobilnost ako:
- (a) uvjeti iz stavka 2. točke (a) nisu ispunjeni;
  - (b) primjenjuje se jedan od razloga za odbijanje iz članka 20., uz iznimku stavka 1. točke (a) tog članka;
  - (c) odobrenje istraživača u prvoj državi članici istekne tijekom postupka; ili
  - (d) ako je primjenjivo, ostvareno je najdulje trajanje boravka kako je definirano u stavku 1. drugom podstavku.
4. Istraživačima za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.
5. Ako druga država članica donese pozitivnu odluku o zahtjevu za dugoročnu mobilnost kako je navedeno u stavku 2. ovog članka, istraživaču se izdaje odobrenje u skladu s člankom 17. stavkom 4. Druga država članica obavješćuje nadležna tijela u prvoj državi članici u slučaju izdavanja odobrenja za dugoročnu mobilnost.
6. Druga država članica može povući odobrenje za dugoročnu mobilnost u ako:
- (a) uvjeti iz stavka 2. točke (a) ili stavka 4. ovog članka više nisu ispunjeni; ili
  - (b) primjenjuje se jedan od razloga za povlačenje odobrenja iz članka 21., uz iznimku stavka 1. točke (a), stavka 2. točke (f) te stavaka 3., 5. i 6. tog članka
7. Kada država članica donese odluku o dugoročnoj mobilnosti, članak 34. stavci od 2. do 5. primjenjuju se odgovarajući način.

Članak 30.

Mobilnost članova obitelji istraživača

1. Članovi obitelji istraživača koji imaju važeću boravišnu dozvolu koju je izdala prva država članica imaju pravo na ulazak i boravak u jednoj ili nekoliko drugih država članica kako bi pratili istraživača.
2. Kada primjenjuje postupak obavješćivanja iz članka 28. stavka 2., druga država članica zahtijeva prosljeđivanje sljedećih dokumenata i informacija:
  - (a) dokumenata i informacija koji se zahtijevaju na temelju članka 28. stavka 5. i članka 28. stavka 6. točkama (b), (c) i (d) povezanih s članovima obitelji u pratnji istraživača;
  - (b) dokaz da je član obitelji boravio u prvoj državi članici kao član obitelji istraživača u skladu s člankom 26.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

Druga država članica može uložiti prigovor na mobilnost člana obitelji na svoje državno područje ako nisu ispunjeni uvjeti navedeni u prvom podstavku. Na te članove obitelji na odgovarajući se način primjenjuje članak 28. stavak 7. točke (b) i (c) te članak 28. stavak 9.

3. Kada druga država članica primjenjuje postupak iz članka 29. stavka 1. točke (b), zahtjev podnosi istraživač ili članovi obitelji istraživača nadležnim tijelima druge države članice. Druga država članica zahtijeva od podnositelja zahtjeva da proslijedi sljedeće dokumente i informacije u odnosu na članove obitelji:

- (a) dokumente i informacije koji se zahtijevaju na temelju članka 29. stavka 2. točke (a) podtočaka i., ii., iii. i v. povezanih s članovima obitelji u pratnji istraživača;
- (b) dokaz da je član obitelji boravio u prvoj državi članici kao član obitelji istraživača u skladu s člankom 26.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja zahtjeva da dostavi dokumente na službenom jeziku te države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

Druga država članica može odbiti zahtjev za dugoročnu mobilnost člana obitelji na svoje državno područje ako nisu ispunjeni uvjeti navedeni u prvom podstavku. Na te članove obitelji na odgovarajući se način primjenjuje članak 29. stavak 2. točke (b) i (c), članak 29. stavak 3. točke (b), (c) i (d), članak 29. stavak 5., članak 29. stavak 6. točka (b) i članak 29. stavak 7.

Važenje odobrenja za dugoročnu mobilnost članova obitelji u pravilu istječe na datum isteka istraživačeva odobrenja koje je izdala druga država članica.

Odobrenje za dugoročnu mobilnost za članove obitelji može se povući ili se njihovo produljenje može odbiti ako se odobrenje za dugoročnu mobilnost istraživača u čijoj su pratnji povuče ili se njegovo produljenje odbije, a oni nemaju pravo boravka neovisno o tome.

4. Članovima obitelji za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.

Članak 31.

Mobilnost studenata

1. Studenti koji imaju važeće odobrenje koje je izdala prva država članica i koji su obuhvaćeni programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta imaju pravo na ulazak i boravak kako bi proveli dio svog studija na visokom učilištu u jednoj ili nekoliko drugih država članica tijekom razdoblja od najviše 360 dana po državi članici pod uvjetima utvrđenima u stavcima od 2. do 10.

Student koji nije obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta podnosi zahtjev za odobrenje ulaska u drugu državu članicu i boravka u njoj kako bi proveo dio studija na visokom učilištu u skladu s člancima 7. i 11.

2. Druga država članica može zahtijevati da visoko učilište u prvoj državi članici, visoko učilište u drugoj državi članici ili student obavijesti nadležna tijela prve države članice i druge države članice o namjeri studenta da provede dio studija na visokom učilištu u drugoj državi članici.

U takvim slučajevima druga država članica omogućuje obavješćivanje bilo:

- (a) u trenutku podnošenja zahtjeva u prvoj državi članici ako je mobilnost u drugu državu članicu već predviđena u toj fazi; ili
- (b) nakon što je studentu odobren prihvata u prvoj državi članici, čim bude poznata namjera o mobilnosti u drugu državu članicu.

3. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (a) i ako druga država članica nije uložila prigovor prvoj državi članici u skladu sa stavkom 7., mobilnost studenta u drugu državu članicu može se ostvariti u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja važenja odobrenja.

4. Ako je obavijest dostavljena u skladu sa stavkom 2. točkom (b) i ako druga država članica nije uložila pisani prigovor na mobilnost studenta u skladu sa stavcima 7. i 9., smatra se da je mobilnost odobrena i može se ostvariti u drugoj državi članici.

5. Obavijest uključuje važeću putnu ispravu, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (a) i važeće odobrenje koje je izdala prva država članica koje pokriva ukupno razdoblje mobilnosti.
6. Druga država članica može zahtijevati da obavijest uključuje prosljeđivanje sljedećih dokumenata i informacija:
- (a) dokaza da student provodi dio svog studija u drugoj državi članici u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta i dokaza da je student primljen na visoko učilište u drugoj državi članici;
  - (b) ako to nije navedeno pod točkom (a), planiranog trajanja i datuma mobilnosti;
  - (c) dokaza da student ima zdravstveno osiguranje za sve rizike za koje su obično pokriveni državljani dotične države članice kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (c);
  - (d) dokaza da će student tijekom boravka imati dostatna sredstva da pokrije troškove boravka bez uporabe sustava socijalne pomoći države članice, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. točki (e), troškova studija, kao i troškova putovanja u prvu državu članicu u slučajevima iz članka 32. stavka 4. točke (b);
  - (e) dokaza da su plaćene naknade koje naplaćuje visoko učilište, prema potrebi.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da prije početka mobilnosti dostavi adresu dotičnog studenta na državnom području druge države članice.

Druga država članica može zatražiti od podnositelja obavijesti da dostavi dokumente na službenom jeziku dotične države članice ili na bilo kojem službenom jeziku Unije koji je utvrdila ta država članica.

7. Na temelju obavijesti iz stavka 2., druga država članica može uložiti prigovor na mobilnost studenta na svoje državno područje u roku od 30 dana od primitka potpune obavijesti ako:

- (a) uvjeti iz stavaka 5. ili 6. nisu ispunjeni;
- (b) primjenjuje se jedan od razloga za odbijanje iz članka 20. stavka 1. točaka (b) ili (c) ili stavka 2. toga članka;
- (c) ako je ostvareno najdulje trajanje boravka iz stavka 1.

8. Studentima za koje se smatra da predstavljaju prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju ne dopušta se ulazak ili boravak na državnom području druge države članice.

9. Nadležna tijela druge države članice pisanim putem bez odgađanja obavješćuju nadležna tijela prve države članice i podnositelja obavijesti o svojem prigovoru na mobilnost. Ako druga država članica uloži prigovor na mobilnosti u skladu sa stavkom 7., student ne smije provesti dio studija na visokom učilištu u drugoj državi članici.

10. Nakon što istekne razdoblje prigovora, druga država članica može studentu izdati dokument kojim se potvrđuje da on ima pravo na boravak na njezinu državnom području i uživati prava predviđena ovom Direktivom.

Članak 32.

Zaštitne mjere i sankcije u slučajevima mobilnosti

1. Ako odobrenje za potrebe istraživanja ili studija izdaju nadležna tijela države članice koja ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu u cijelosti, a istraživač ili student prijeđe vanjsku granicu kako bi ušao u drugu državu članicu u okviru mobilnosti, nadležna tijela druge države članice imaju pravo zahtijevati važeće odobrenje koje je izdala prva država članica kao dokaz mobilnosti i:

- (a) primjerak obavijesti u skladu s člankom 28. stavkom 2. ili člankom 31. stavkom 2.; ili
- (b) ako druga država članica dopušta mobilnost bez obavijesti, dokaz da student provodi dio studija u drugoj državi članici u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta, ili za istraživače, primjerak sporazuma o gostovanju u kojem su navedene pojedinosti o mobilnosti istraživača ili, ako pojedinosti o mobilnosti nisu navedene u sporazumu o gostovanju, pismo istraživačke organizacije u drugoj državi članici u kojem se navode barem trajanje mobilnosti unutar Unije i lokacija istraživačke organizacije u drugoj državi članici.

U slučaju članova obitelji istraživača nadležna tijela druge države članice imaju pravo kao dokaz o mobilnosti zahtijevati važeće odobrenje koje je izdala prva država članica i primjerak obavijesti u skladu s člankom 30. stavkom 2. ili dokaz da su u pratnji istraživača.

2. Ako nadležna tijela prve države članice povuku odobrenje, o tome odmah obavješćuju nadležna tijela druge države članice, prema potrebi.
3. Druga država članica može zahtijevati da je subjekt domaćin druge države članice ili istraživač ili student obavješćuje o svakoj promjeni koja utječe na uvjete na temelju kojih je mobilnost dopuštena.
4. Ako istraživač ili, prema potrebi, članovi njegove obitelji, ili student ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za mobilnost:
  - (a) druga država članica može zahtijevati da istraživač i, prema potrebi, članovi njegove obitelji, ili student odmah prekinu sve aktivnosti i napuste njezino državno područje;
  - (b) prva država članica na zahtjev druge države članice bez formalnosti i bez odgađanja dopušta ponovni ulazak istraživača i, prema potrebi, članova njegove obitelji ili studenta. Te se odredbe također primjenjuju ako je odobrenje koje je izdala prva država članica isteklo ili je povučeno tijekom razdoblja mobilnosti na području druge države članice.
5. Ako istraživač ili članovi njegove obitelji ili student prijeđu vanjsku granicu države članice koja u cijelosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, ta država članica provjerava Schengenski informacijski sustav. Ta država članica odbija ulazak ili ulaže prigovor na mobilnost osoba za koje je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje u svrhu odbijanja ulaska i boravka.

POGLAVLJE VII.

POSTUPAK I TRANSPARENTNOST

Članak 33.

Sankcije protiv subjekata domaćina

Države članice mogu predvidjeti sankcije protiv subjekata domaćina ili, u slučajevima iz članka 24., poslodavaca koji nisu ispunili svoje obveze iz ove Direktive. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 34.

Postupovna jamstva i transparentnost

1. Nadležna tijela dotične države članice donose odluku o zahtjevu za izdavanje odobrenja ili produljenje odobrenja i pisanim putem obavješćuju podnositelja zahtjeva o odluci, u skladu s postupcima obavješćivanja prema nacionalnom pravu, što je prije moguće, ali najkasnije 90 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.
2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, ako se postupak prihvata odnosi na odobrenog subjekta domaćina kako je navedeno u člancima 9. i 15., odluka o potpunom zahtjevu donosi se što je prije moguće, ali najkasnije u roku od 60 dana.
3. Ako su informacije ili dokumentacija priložene u potporu zahtjevu nepotpune, nadležna tijela u razumnom razdoblju obavješćuju podnositelja zahtjeva o potrebnim dodatnim informacijama te određuju razuman rok za njihovu dostavu. Razdoblje iz stavaka 1. ili 2. suspendira se dok nadležna tijela ne dobiju tražene dodatne informacije. Ako dodatne informacije ili dokumenti ne budu dostavljeni unutar roka, zahtjev se može odbiti.
4. Podnositelju zahtjeva u pisanom obliku dostavljaju se razlozi za odluku kojom se zahtjev proglašava nedopuštenim ili se on odbija ili se odbija produljenje. Razlozi za odluku o povlačenju odobrenja dostavljaju se u pisanom obliku državljaninu treće zemlje. Razlozi za odluku o povlačenju odobrenja mogu se dostaviti u pisanom obliku i subjektu domaćinu.

5. Svaka odluka kojom se zahtjev za odobrenje proglašava nedopuštenim ili se odbija, kojom se odbija produljenje odobrenja ili kojom se odobrenje povlači može se pravno osporavati u dotičnoj državi članici u skladu s nacionalnim pravom. U pisanoj obavijesti navodi se sud ili upravno tijelo kojem se može podnijeti žalba te rok za podnošenje žalbe.

Članak 35.

Transparentnost i pristup informacijama

Države članice omogućuju podnositeljima zahtjeva jednostavan pristup informacijama o cjelokupnoj dokaznoj dokumentaciji potrebnoj za podnošenje zahtjeva te informacijama o uvjetima ulaska i boravka, uključujući prava, obveze i postupovne zaštitne mjere, državljana trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive i, prema potrebi, članova njihovih obitelji. To uključuje, prema potrebi, iznos mjesečnih dostatnih sredstava, uključujući dostatna sredstva potrebna za pokrivanje troškova studija ili troškova osposobljavanja, ne dovodeći u pitanje pojedinačno ispitivanje svakog slučaja i primjenjivih naknada.

Nadležna tijela u svakoj državi članici objavljuju popis subjekata domaćina odobrenih za potrebe ove Direktive. Ažurirane inačice takvih popisa objavljuju se što je prije moguće nakon svake njihove izmjene.

Članak 36.

Naknade

Države članice mogu zahtijevati od državljana trećih zemalja, uključujući, prema potrebi, članove obitelji, ili od subjekata domaćina da plate naknade za obradu obavijesti i zahtjeva u skladu s ovom Direktivom. Razina takvih naknada ne smije biti nerazmjerna ili previsoka.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Suradnja među kontaktnim točkama

1. Države članice imenuju kontaktne točke koje učinkovito surađuju i odgovorne su za primanje i prosljeđivanje informacija potrebnih za provedbu članaka od 28. do 32. Države članice prednost daju razmjeni informacija elektroničkim putem.
2. Svaka država članica obavješćuje druge države članice putem nacionalnih kontaktnih točaka iz stavka 1. o:
  - (a) postupcima koji se primjenjuju na mobilnost iz članaka od 28. do 31.;
  - (b) tome dopušta li ta država članica samo prihvata studenata i istraživača putem odobrenih istraživačkih organizacija ili visokih učilišta;
  - (c) multilateralnim programima za studente i istraživače koji uključuju mjere mobilnosti i sporazume između dvaju ili više visokih učilišta.

Članak 38.**Statistika**

1. Države članice Komisiji dostavljaju statistiku o broju odobrenja izdanih za potrebe ove Direktive i obavijesti primljenih u skladu s člankom 28. stavkom 2. ili člankom 31. stavkom 2. te, u mjeri u kojoj je to moguće, o broju državljana trećih zemalja čija su odobrenja produljena ili povučena. Na isti se način dostavlja statistika o članovima obitelji istraživača kojima je odobren prihvat. Ti se statistički podaci razvrstavaju prema državljanstvu i, u mjeri u kojoj je to moguće, prema razdoblju važenja odobrenja.
2. Statistika iz stavka 1. odnosi se na referentna razdoblja jedne kalendarske godine i dostavlja se Komisiji u roku od šest mjeseci od završetka referentne godine. Prva je referentna godina 2019.
3. Statistika iz stavka 1. dostavlja se u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Članak 39.**Izvjешćivanje**

Komisija periodično, a prvi puta 23. svibnja 2023. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Direktive u državama članicama te prema potrebi predlaže izmjene.

Članak 40.**Prenošenje**

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 23. svibnja 2018. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive stavljene izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 41.**Stavljanje izvan snage**

Direktive 2004/114/EZ i 2005/71/EZ stavljaju se izvan snage za države članice koje obvezuje ova Direktiva s učinkom od 24. svibnja 2018., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo tih direktiva koje su navedene u dijelu B Priloga I. ovoj Direktivi.

Za države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskim tablicama iz Priloga II.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

Članak 42.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 43.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. svibnja 2016.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

—

PRILOG I.

Dio A

Direktive stavljene izvan snage

(iz članka 41.)

Direktiva Vijeća 2004/114/EZ (SL L 375, 23.12.2004., str. 12.)

Direktiva Vijeća 2005/71/EZ (SL L 289, 3.11.2005., str. 15.)

Dio B

Rokovi za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo (i datumi početka primjene)

(iz članka 41.)

Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene
2004/114/EZ	12.1.2007.	
2005/71/EZ	12.10.2007.	

PRILOG II.

Korelacijske tablice

Direktiva 2004/114/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. točka (a)	Članak 1. točka (a)
Članak 1. točka (b)	—
—	Članak 1. točka (b)
Članak 2., uvodni tekst	Članak 3., uvodni tekst
Članak 2.točka (a)	Članak 3 .točka 1.
Članak 2. točka (b)	Članak 3. točka 3
Članak 2. točka (c)	Članak 3 .točka 4.
Članak 2. točka (d)	Članak 3. točka 5.
—	Članak 3. točka 6.
Članak 2. točka (e)	Članak 3. točke 11. i 13.
Članak 2. točka (f)	Članak 3. točka 7.
Članak 2. točka (g)	Članak 3. točka 22.
—	Članak 3. točka 8.
—	Članak 3. točka 12.
—	Članak 3. točke od 14. do 21.
—	Članak 3. točke 23. i 24.
Članak 3. stavak 1.	Članak 2. stavak 1.
Članak 3. stavak 2. točke (a) do (d)	Članak 2. stavak 2. točke od (a) do (d)
Članak 3. stavak 2. točka (e)	—
—	Članak 2. stavak 2. točke od (e) do (g)
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5. stavak 1.
—	Članak 5. stavci 2. i 3.
—	Članak 6.
Članak 6. stavak 1. točke od (a) do (c) i točka (e)	Članak 7. stavak 1. točke od (a) do (d)
Članak 6. stavak 1. točka (d)	Članak 7. stavak 6.
Članak 6. stavak 2.	—
—	Članak 7. stavci 2. i 3.
Članak 7. stavak 1., uvodni tekst	Članak 11. stavak 1., uvodni tekst
Članak 7. stavak 1. točka (a)	Članak 11. stavak 1. točka (a)
Članak 7. stavak 1. točka (b)	Članak 7. stavak 1. točka (e) i članak 11. stavak 1. točka (d)
Članak 7. stavak 1. točka (c)	Članak 11. stavak 1. točka (c)
Članak 7. stavak 1. točka (d)	Članak 11. stavak 1. točka (b)

Direktiva 2004/114/EZ	Ova Direktiva
Članak 7. stavak 2.	Članak 11. stavak 2.
—	Članak 11. stavak 3.
Članak 8.	Članak 31.
Članak 9. stavci 1. i 2.	Članak 12. stavci 1. i 2.
Članak 10., uvodni tekst	Članak 13. stavak 1., uvodni tekst
Članak 10. točka (a)	Članak 13. stavak 1. točka (a)
—	Članak 13. stavak 1. točka (b)
Članak 10. točka (b)	Članak 7. stavak 1. točka (e) i članak 13. stavak 1. točka (c)
Članak 10. točka (c)	Članak 13. stavak 1. točka (d)
—	Članak 13. stavak 1. točke (e) i (f)
—	Članak 13. stavci od 2. do 4.
Članak 11., uvodni tekst	Članak 14. stavak 1., uvodni tekst
Članak 11. točka (a)	Članak 14. stavak 2.
Članak 11. točka (b)	Članak 14. stavak 1. točka (a)
—	Članak 14. stavak 1. točka (b)
Članak 11. točka (c)	Članak 14. stavak 1. točka (c)
Članak 11. točka (d)	Članak 14. stavak 1. točka (d)
Članak 12. stavak 1.	Članak 18. stavak 2.
Članak 12. stavak 2.	Članak 21. stavak 2. točka (f)
Članak 13.	Članak 18. stavak 4.
Članak 14.	Članak 18. stavak 6.
Članak 15.	Članak 18. stavak 7.
—	Članak 18. stavci 3., 5., 8. i 9.
—	Članci 16., 17. i 19.
Članak 16. stavak 1.	Članak 21. stavak 1. točke (a) i (b)
—	Članak 21. stavak 1. točke (c) i (d)
Članak 16. stavak 2.	Članak 21. stavak 4.
—	Članak 21. stavak 2. točka od (a) do (e)
—	Članak 21. stavak 3.
—	Članak 21. stavci od 5. do 7.
—	Članak 22. stavci 3. i 4.
Članak 17. stavak 1., prvi podstavak, prva rečenica	Članak 24. stavak 1.
Članak 17. stavak 1., prvi podstavak, druga rečenica	Članak 24. stavak 3.
Članak 17. stavak 1., drugi podstavak	Članak 24. stavak 2.
Članak 17. stavak 2.	Članak 24. stavak 3.
Članak 17. stavci 3. i 4.	—
—	Članak 24.
—	Članak 27.

Direktiva 2004/114/EZ	Ova Direktiva
—	Članak 30.
—	Članci 32. i 33.
Članak 18. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.
—	Članak 34. stavak 2.
Članak 18. stavci 2., 3. i 4.	Članak 34. stavci 3., 4. i 5.
Članak 19.	—
—	Članak 35., prvi podstavak
Članak 20.	Članak 36.
—	Članci 37. i 38.
Članak 21.	Članak 39.
Članci od 22. do 25.	—
—	Članci od 40. do 42.
Članak 26.	Članak 43.
—	Prilozi I. i II.

Direktiva 2005/71/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1. točka (a)
Članak 2., uvodni tekst	Članak 3., uvodni tekst
Članak 2. točka (a)	Članak 3. točka 1.
Članak 2. točka (b)	Članak 3. točka 9.
Članak 2. točka (c)	Članak 3. točka 10.
Članak 2. točka (d)	Članak 3. točka 2.
Članak 2. točka (e)	Članak 3. točka 22.
Članak 3. točka 1.	Članak 2. stavak 1.
Članak 3. stavak 2. točka (a)	Članak 2. stavak 2. točka (a)
Članak 3. stavak 2. točka (b)	—
Članak 3. stavak 2. točka (c)	Članak 2. stavak 2. točka (b)
Članak 3. stavak 2. točka (d)	—
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.
Članak 5. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.
Članak 5. stavak 3.	Članak 8. stavak 2.
Članak 5. stavak 4.	Članak 10. stavak 7.
Članak 5. stavak 5.	Članak 35., drugi stavak
Članak 5. stavak 6.	Članak 9. stavak 3.
Članak 5. stavak 7.	Članak 10. stavak 8.

Direktiva 2005/71/EZ	Ova Direktiva
Članak 6. stavak 1.	Članak 10. stavak 1.
—	Članak 10. stavak 2.
Članak 6. stavak 2. točka (a)	Članak 10. stavak 4.
Članak 6. stavak 2. točka (b)	Članak 7. stavak 1. točka (e)
Članak 6. stavak 2. točka (c)	Članak 7. stavak 1. točka (c)
Članak 6. stavak 2. točka (d)	Članak 10. stavak 3.
Članak 6. stavak 3.	—
Članak 6. stavci 4. i 5.	Članak 10. stavci 5. i 6.
Članak 7. stavak 1. točka (a)	Članak 7. stavak 1. točka (a)
Članak 7. stavak 1. točka (b)	Članak 8. stavak 1.
Članak 7. stavak 1. točka (c)	Članak 8. stavak 2.
Članak 7. stavak 1. točka (d)	Članak 7. stavak 6.
Članak 7. stavak 1., zadnji podstavak	—
Članak 7. stavak 2.	—
Članak 7. stavak 3.	Članak 5. stavak 3.
Članak 8.	Članak 18. stavak 1.
Članak 9.	Članak 26.
Članak 10. stavak 1.	Članak 21. stavak 1. točke (a), (b) i (d)
Članak 10. stavak 2.	Članak 21. stavak 4.
Članak 11. stavci 1. i 2.	Članak 23.
Članak 12.	Članak 22. stavci 1. i 2.
Članak 13.	Članci 28. i 29.
Članak 14. stavak 1.	Članak 7. stavak 5.
Članak 14. stavci 2. i 3.	Članak 7. stavak 4.
Članak 14. stavak 4.	Članak 5. stavak 3.
Članak 15. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.
—	Članak 34. stavak 2.
Članak 15. stavak 2.	Članak 34. stavak 3.
Članak 15. stavak 3.	Članak 34. stavak 4.
Članak 15. stavak 4.	Članak 34. stavak 5.
Članak 16.	Članak 39.
Članci od 17. do 20.	—
Članak 21.	Članak 43.